

**МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
ЗА 2008 г.**

София, 2009

ДИРЕКЦИЯ „ГОРСКО СТОПАНСТВО“

I. ЛЕСОУСТРОЙСТВО И ОТЧЕТ НА ГОРСКИЯ ФОНД

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИЯ ФОНД

Общата площ на горите и земите от горския фонд към 31.12.2008 г. възлиза на 4 114 552 ха., от които 3 074 645 ха (74.7 %) държавен горски фонд (168 955 ха - 4.1% гори в НП „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“ предадени на МОСВ, 11 300 ха - 0.3 % гори, предоставени на УОГС и 2 894 390 ха - 70.3 % гори стопанисвани от ДАГ), 497 822 ха (12.1 %), общински гори, 415 496 ха (10.1 %) - гори на частни физически лица, 25 726 ха (0.6 %) - гори на частни юридически лица, 23 158 ха (0.56 %) гори на религиозни организации, както и 77 705 ха (1.9 %) гори, създадени върху бивши земеделски земи.

Към 31.12.2007 г. площа на горите и земите от горския фонд възлиза на 4 108 494 ха., от които 3 099 890 ха (75.5 %) държавен горски фонд (168 330 ха - 4.1 % гори в НП „Рила“, „Пирин“ и „Централен Балкан“ предадени на МОСВ, 11 302 ха - 0.3 % гори, предоставени на УОГС и 2 920 258 ха - 71.1 % гори стопанисвани от ДАГ), 478 624 ха (11.6 %) общински гори, 408 619 ха (9.9 %) - гори на частни физически лица, 24 813 ха (0.7 %) - гори на частни юридически лица, 23 484 ха (0.6 %) гори на религиозни организации, както и 73 064 ха (1.7 %) гори, създадени върху бивши земеделски земи.

Изменението на общата и залесената площ на горския фонд спрямо 2007 г. е следното:

- на общата площ - от 4 108 494 на 4 114 552 - увеличаване с 6058 ха, дължащо се на устройството на неустроени гори;

- на залесената площ - от 3 704 015 на 3 721 443 - увеличаване с 17 428 ха, дължащо се на устройството на горски пасища и неустроени гори, на залесяването на голи площи, а така също и на самозалесили се насаждения между последните две инвентаризации на отделните горски и ловни стопанства в незалесени горски площи или в изоставени земи извън горския фонд.

Прави впечатление по-слабото увеличаване на общата площ спрямо залесената площ на горския фонд. Това основно се дължи на увеличаването на горите, появили се върху необработвани дълги години пустеещи земи извън горския фонд.

Залесената площ на иглолистните гори намалява с 3860 ха,

Въпреки причисляването към горския фонд на залесени и самозалесили се насаждения върху бивши земеделски земи. Това се дължи на заглушаване на част от смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаването на иглолистни култури, установено при устройването на горските и ловните стопанства през последните години. Тази тенденция ще продължава и в бъдеще.

Широколистните високостъблени гори се увеличават с 39 979 ха поради превръщане на издънкови насаждения във високостъблени, реконструкции на нископродуктивни насаждения, залесяване на пожарища, ветровали и други, преоценка на иглолистни култури и насаждения с ниска производителност и трансформиране на част от горите за реконструкция към тези гори.

Горите за реконструкция са намалели с 453 974 ха поради извършенияте сечи и залесяването на сечишата с широколистни и иглолистни фидашки, а така също и от трансформирането на широколистните високостъблени и издънкови насаждения към съответната група, в резултат от преоценката на горите за реконструкция. Съществуващите насаждения от тази група гори са в размер на 11 323 ха и се намират основно в националните паркове и резерватите и в горите недържавна собственост, за които не е извършвана нова инвентаризация и техните собственици не са ги преоценени като широколистни високостъблени или издънкови насаждения.

Издънковите гори за превръщане са се увеличили с 214 173 ха поради преоценка на част от насажденията за реконструкция и трансформирането им в издънкови насаждения, на смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаване на иглолистни култури, устройството на горските пасища и на неустроението досега гори, които са предимно издънкови.

Нискостъблените гори са се увеличили с 213 390 ха поради залесяване с акация на голи площи и след реконструкция на създавания „нискостъблен стопански клас“ от издънкови дъбови насаждения и от преоценка на част от насажденията за реконструкция и трансформирането им в насаждения за нискостъблено стопанисване.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ИЗПЪЛНЕНИ ОТ ОТДЕЛ „ЛЕСОУСТРОЙСТВО И ОТЧЕТ НА ГОРСКИЯ ФОНД“

Проведени бяха експертни технико-икономически съвети за приемане на задания за извършване на инвентаризация и изработ-

ване на лесоустройствените проекти през 2008-2009 г. за държавните горски стопанства Берковица, Симитли, Кресна, Петрич, Нова Загора, Чирпан, Смолян, Девин, Кричим, Пловдив, Кюстендил, София, Годеч и Плачковци, както и за държавните ловни стопанства „Несебър“, „Осогово“ и „Тервел“, за лесоустройствените проекти на горите, собственост на шестнадесет общини и един ловоустройствен проект, чийто инвеститор е Съюзът на ловците и риболовците в България.

Подготвена бе документация за провеждане на открити процедури за обществена поръчка за извършване на инвентаризация и изработване на лесоустройствени проекти през периода 2008-2009 година. Процедурите са проведени от отделните държавни горски и ловни стопанства по т. 1 от отчета.

Проведени бяха експертни технико-икономически съвети за приемане на лесоустройствените проекти и протоколите от вторите лесоустройствени съвещания за приемане на лесоустройствените проекти на държавни горски стопанства Хисар, Цонево, Костенец, Звездец, Малко Търново, Кости, Говежда, гр. Санчански, Крумовград, Славейно и Радомир, и на държавни ловни стопанства „Дикчан“, „Борово“, „Родопи“, „Беглика“, „Алабак“ и „Витошко-Студена“, както и на горите, собственост на 6 общини и 2 горовладелски производителни кооперации в териториалния обхват на дейност на същите стопанства.

Предприети бяха действия за предоставяне на цифровата ортотопокарта на Държавната агенция по горите, но засега тя не е получена.

Извършен е контрол по камералните и тереннопроучвателни работи, свързани с инвентаризацията на горите и земите от горския фонд и изработването на лесоустройствените проекти за държавните горски и ловни стопанства.

Стартира процесът по защита на държавния интерес по отношение на т. нар. земи „временно стопанисвани от общината“ - по чл. 19, ал. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. За голяма част от землищата на страната са обжалвани решенията на отделните комисии и текат съдебни производства.

II. ПРОМЕНИ В ГОРСКИЯ ФОНД

През периода от 01.01.2008 до 31.12. 2008 г. в горския фонд на

Република България са настъпили следните промени.

В резултат на приключени общо 88 преписки е придобито право на собственост върху 442.906 гка от физически и юридически лица върху застроената и нормативно определена като прилежаща към сгради, постройки, мрежи и съоръжения площ от държавния горски фонд по реда на § 123, ал. 3 на ПЗР към ЗИД на Закона за горите. Държавната собственост в горския фонд е намаляла със същата площ, като в резултат на това в бюджета на Държавната агенция по горите са постъпили 1 751 770.14 лв. - базисна цена на имотите, и 36 601. 54 лв. - режийни.

Изключени са от горския фонд 8 163.734 гка, в т. ч. държавни, общински и гори и земи на юридически и физически лица с цена за промяна на предназначението 60 021 917. 06 лв., в резултат на приключени общо 232 преписки, от които 228 заповеди на председателя на ДАГ и 4 решения на Министерския съвет. Определени са средства за компенсационно залесяване за 2 812 334. 66 лв. - сума, която е непълна, защото за удостоверения, в които липсва площта на горите, тя се определя от регионалните дирекции по горите.

Учредени са право на ползване и сервитути, както и обезщетения за сервитутите около въздушни и подземни електропроводи, възникнали по реда на чл.16 б от ЗГ върху 323. 353 гка с обща цена 149 033. 67 лв. В резултат на приключени общо 104 преписки, от които 103 заповеди на председателя на ДАГ и 1 решение на Министерския съвет. Не са определени средства за компенсационно залесяване поради обстоятелството, че за удостоверения, в които липсва площта на горите, тази сума се определя от регионалните дирекции по горите.

Извършени са 62 замени на гори и земи от ДГФ - частна държавна собственост, със собственост на физически и юридически лица и общини. Заменени са 14 625. 101 гка от ДГФ на обща стойност 61 618 959. 84 лева срещу 42 257. 297 гка гори и земи собственост на физически и юридически лица и общини на обща стойност 69 443 931. 55 лева. В резултат на замените ДГФ се е увеличил с 27 632. 196 гка, придобити са от държавата имоти, по скъпи със 7 824 971.71 лв., а режийните в полза на ДАГ са 1 229 379. 23 лева.

Освен работата по приключване на общо 486 преписки, от които 228 заповеди на председателя на ДАГ и 4 решения на Министер-

ския съвет и текущата кореспонденция със заявители и министерства, общини, ведомства, обществени и неправителствени организации от отдел ПГФ е извършвана и следната дейност:

Участие в 51 заседания на комисията, назначена със Заповед № 120/ 08.11.2007 г. на председателя на Държавната агенция по горите (ДАГ) и Заповед № 149/ 22.11.2007 г. на председателя на Държавна агенцията по горите (ДАГ).

Две участия в заседанията на НЕСУТРП. Дванадесет участия в ЕТИС. Подпомагане и участие в работни групи по изработване на нормативни актове - три пъти. Участие в четири междуведомствени работни групи. Многобройни консултации в рамките на служебните задължения на физически, юридически лица и общини, направени при посещения, по телефон и чрез електронна поща. Устни и писмени справки по движение на преписки.

Поддържане на регистър на издадените административни актове за включване и изключване на гори и на земи от горския фонд, за разпореждане с гори и земи от горския фонд и за учредяване на сервитути и право на ползване върху гори и земи от горския фонд.

III. ЗАЛЕСЯВАНЕ И ЗАЩИТА СРЕЩУ ЕРОЗИЯ. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ.

Изпълнение на лесокултурните дейности, предвидени в утвърдения програмен бюджет.

Приоритетно провеждане на възстановителни мероприятия в опожарени гори.

Изпълнение на произтичащите от членството на България в ЕС задължения, свързани с производството и търговията с горски репродуктивни материали.

Усъвършенстване на законодателството и нормативните документи.

Координация и подкрепа на инициативи на държавни институции, неправителствени организации и граждани за залесяване на пострадали от пожари и съхнене гори.

Участие в Националната програма „Възобновяване и опазване на българската гора“ за създаване на трудова заетост на безработни лица.

Таблица 1

Изпълнение на предвидените в програмния бюджет на ДАГ лесокултурни дейности през 2008 г.

№ по ред	Лесокултурни дейности	Разчет	Изпълнение	Изв. средства бюджет + стоп. дейност, лв.	Средства от МТСП
1.	Събиране, добив и закупуване на семена, кг	172 750	212 566	487 602	14 796
2.	Производство и закупуване на фиданки за залесяване, хил.бр.	59 490	38 711.7	6276 106	29 451
3.	Подготовка на почвата за залесяване, дка	45 001	45 766	798 0769	411 074
4.	Налична почвоподготвка - дка		18 599		
5.	Залесяване в ДГФ, дка	40 000	40 426	2 935 970	254 144
6.	Попълване на култури, дка	17 838	18 338	1449 256	145 084
7.	Омагьдане на култури, дка	189 753	186 835	559 5654	867 592
8.	Ограждане на култури, м	56 460	32 430	83 490	
9.	Почистване на площи за залесяване, дка	11 488	11 306	523 974	
10.	Техническо укрепяване, лв.	119 907		57 653	
11.	Други				60 591
12.	Среден процент на прихващане на културите 1- год. - 2-год. - 3-год.		70.21 79.31 79.54		

Общият размер на изразходваните средства за залесителни дейности през годината е 25 390 474 лв., в това число от бюджета - 22 485 665 лв., от стопанска дейност на ДГС и ДЛС - 1 109 578 лева. От общо изразходваните средства 1 783 257 лв. са от МТСП по програмата за трудова заетост.

За Възстановяване на унищожените от пожари гори са залесени 5801 дка и са подгответи (извършена е почвоподготвка) за залесяване през 2009 г. Върху 13 077 декара.

При изпълнение на задълженията във връзка с членството на България в ЕС са изгответи актуализиран национален списък на одобрени и регистрирани източници за производство на горски репродуктивни материали и национална схема за използването на репродуктивни материали в България в зависимост от произхода им.

Предложени бяха и приеми съществени изменения в ЗГ и ППЗГ, свързани с провеждането на компенсационно залесяване за поддържане на лесистостта вследствие на изключени гори и отредени сервитутни, прецизиране на критериите за попълване на горските култури и други. Изгответа е и изпратена за публикуване в Държавен вестник нова Наредба за залесяване и инвентаризация на горските култури.

Със средства на собственици и от предприсъединителната програма САПАРД на ЕС в общински гори и земи са залесени 8264 дка, а в частни - 921 декара.

Държавната агенция по горите оказа необходимата подкрепа за изпълнение на инициативи на държавни институции, неправителствени организации и граждани. Окуражителни резултати бяха постигнати по инициативата на президента на България „Хубава си, моя горо“ и на Народното събрание - „Да засадим дърво“, като с доброволен труп бяха залесени 429.5 дка и бяха безвъзмездно предоставени 445 441 бр. фиданки за залесяване. Залесителните дейности се подкрепиха от спомоществувателите „Петрол“ АД - 100 000 лв., Инициативна група „Витоша“ - 54 000 лв., „Булбанк“ - 20 000 лв., Ромари клуб - София - 19 000 лв., „Овъргаз Инк.“ - 6000 лв. и други.

Зашитата на горите от ерозия се осъществяваща основно за укрепване на пороите чрез залесяване на 7202 дка, строеж на един барак в ДЛС „Женда“ (76.6 м^3 за 44050 лв.) и извършване на други противоерозионни мероприятия - изграждане на 50 м² клейонажи и 300 м брегови плетчета.

За осигуряване на трудова заетост на безработни лица, ДАГ продължи участието си в НП „Възстановяване и опазване на българската гора“. Общо по програмата са изразходвани 9 359 249 лв., в т.ч. от ДАГ 6 393 739 лв. и от МТСП - 2 965 510 лева.

Таблица 2

Изпълнение на НП Възобновяване и опазване на българската гора - 2008 за пругова заетост, съвместно финансирана от ДАГ и МТСП

№ по ред	Дейности	Яра	Количество	Средства - лв.		Човекомесеци
				ДАГ	МТСП	
1.	Залесяване	гка	11 595	546 497	240 982	1381
2.	Почвоподготвка	гка	8657	1 071 757	410 162	2300
3.	Попълване на култури	гка	4695	276 244	144 217	781
4.	Отглеждане на култури	гка	65 866	1 818 251	880 222	4871
5.	Семеноизвъдство	лв.		35 071	17 274	95
6.	Разсадници	лв.		50 869	37 843	198
7.	Почистяване на площи	гка	3596	126 971	49 362	277
8.	Сечи до 40 год.	гка	16 337	382 672	182 011	1024
9.	Каспрене	гка	9322	123 492	61 570	351
1.	Подпомагане ест.възобн.	гка	26 510	821 293	336 208	1874
1.	Маркиране АФ	м ³	962 906	569 042	301 043	1663
1.	Лесозащита	лв.		7090	752	4
1.	Пожаронаблодатели	лв.		121 441	190 109	1067
1.	Минерализовани извици	м	133 296	81 913	38 129	215
1.	Лесокултурни прееради	м	25 203	3549	1551	9
1.	Други	лв.		357 587	74 075	417
	Всичко	лв.		6 393 739	2 965 510	16 527

Основните проблеми, които влияеха върху изпълнението на дейностите по залесяване и защита срещу ерозия през 2008 г., бяха: недостатъчното финансиране; липсата на достатъчно на брой изпълнители; ниското заплащане на труда; текучеството на работна ръка; влошаването на резултатите от залесяването вследствие на климатичните промени към засушаване; трудното осигуряване на семена поради недостатъчно и периодично плодоносение на дървесните видове.

IV. СТОПАНИСВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

Стопанисването и защитата на горите е широкообхватен комплекс от лесовъдски мероприятия за възпроизводство и отглеждане на горите и опазването им от повреди, болести и вредители.

Дейностите бяха насочени към постигане на една от целите, залегнали в Плана за действие на ДАГ за периода 2007-2011 г. - **Подобряване на състоянието на горите и дървесните ресурси и постигане на съответствие с общоприетите критерии за устойчиво стопанисване.**

Действия за реализиране на целта:

Провеждане на отгледни сечи за подобряване на строежа, структурата, производителността и здравословното състояние на горите;

Увеличаване на относителния дял на високостъблените гори чрез прилагане на лесовъдски системи, благоприятстващи естественото възстановяване, особено в издънковите гори;

Лесонатологичен мониторинг на вредителите и болестите в горите и прогнозиране на градациите и епифитотиите;

Свое временен и качествен контрол на градацията на икономически значими листоядни и стъблени вредители в горите чрез лесозащитни мероприятия за лимитиране на популациите им и недопускане на икономически загуби.

1. Отгледни сечи.

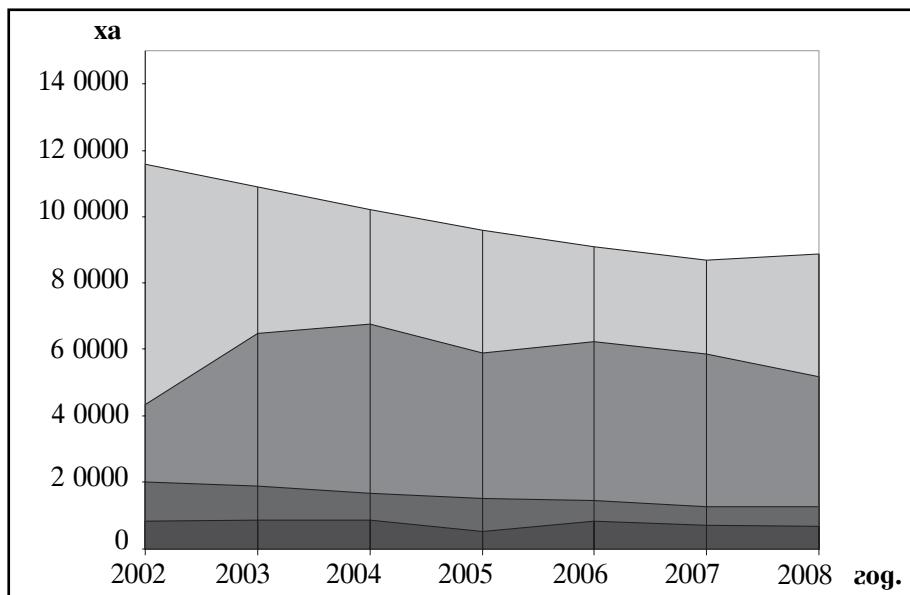
Провеждането на отгледни сечи подобрява бъдещия строеж, структура, устойчивост и продуктивност на горите и е приоритет на ДАГ в стопанисването на горите през последните 7 години.

Планирано бе през 2008 г. да се проведат отгледни сечи върху

площ 589 800 гка, или 67 % от предвидените по лесоустроителни проекти (ЛУП) площи. От тях върху 65 510 гка са разчетени отгледни сечи без материален добив, или 53 % от предвидените (по ЛУП) площи.

Отгледните сечи без материален добив, чието изпълнение се финансира от бюджета на ДАГ, са инвестиция за подобряване на бъдещото състояние на горите. Изпълнението им за 2008 г. е 67 050 гка - 102 % от разчета и 54 % от предвижданията на ЛУП. Изпълнението на всички отгледни сечи по площ е 518 330 гка, което е 88 % от разчета и 58 % от предвижданията на ЛУП. От проведените отгледни сечи 50 % са в иглолистни гори, 28% - в широколистни високостъблени, и 22 % - в издънкови гори за превръщане в семенни.

Планирано бе през 2008 г. да се проведат санитарни сечи върху 174 760 гка, което е 137 % спрямо предвиденото по лесоустроителни проекти, а през годината са проведени санитарни сечи на площ 140 940 гка или 81% спрямо разчета. Неизпълнението на раз-

Фиг. 1. Динамиката на площта с проведени отгледни сечи и отгледни сечи без материален добив през периода 2002-2008 г. В държавния горски фонд: ■ отгледни сечи общо - ЛУП; ■ отгледни сечи общо - отчет; ■ отгледни сечи без материален добив - ЛУП; ■ отгледни сечи без материален добив - отчет

четимте за отгледните и санитарните сечи се дължи на неприключени дърводобивни обекти, които остават преходни за провеждане на сечи през 2009 година.

Планирано бе през 2008 г. да се проведат селекционни сечи върху 11 760 гка - 69 % спрямо предвиденото по лесоустроителни проекти, а през годината са проведени селекционни сечи на площ 12 280 гка, или 104 % спрямо разчета.

2. Увеличаване на относителния дял на високостъблените гори и подпомагане на естественото възобновяване.

Делът на високостъблените гори нараства с 1 % спрямо 2007 г. и достига 53 %. Максимално оползотворяване на естествения възобновителен потенциал на горите и неговото подпомагане са в основата на всички лесовъдски дейности, свързани със стопанисването на горите. В тази връзка, делът на проведените възобновителни сечи с естествено възобновяване към площта на всички възобновителни сечи от 73 % през 2001 г. нараства на 87 % през 2007 г., и през 2008 г. достига 91 %. Извършено е подпомагане на семенното естествено възобновяване чрез залесяване или сеене под склопа и изсичане на подлеса върху площ от 53 502 гка при разчет за годината 51 785 гка, или 103 % изпълнение. Мероприятието е извършено предимно с бюджетни средства. От стопанската дейност са финансиирани 3585 гка, като в някои случаи дейността е извършена безвъзмездно по време на сечта.

3. Други дейности по стопанисване на горите.

Извършените през 2008 г. други, важни за подобряване на състоянието на горите дейности, бяха кастрене, изораване на междуредия, ограждане на възобновителни участъци. Изпълнението им е съобразено с необходимостта и финансовите възможности. Кастрене на стоящи дървета за формиране на качествена дървесина предимно със средства от бюджета е извършено върху 20 760 гка при планирани 20 840, или 99.6 % от предвиденото. От стопанска дейност са финансиирани 585 гка. Кастренето е предимно в създавани култури от топола, като в култури от други дървесни видове е на площ само 135 гка.

4. Финансиране на мероприятията.

За изпълнение на дейностите по стопанисване на горите през 2008 г. са изразходвани 5 728 000 лв. от бюджета на ДАГ, 865 000

лв. от бюджета на МТСП по Националната програма „Възобновяване и опазване на българската гора“ и 898 000 лв. от стопанска дейност на ДГС и ДЛС, или общо са усвоени 7 491 000 лева.

5. Публични регистри на физически лица за упражняване на частна лесовъдска практика и на търговци, извършващи дейности в горския фонд.

През 2008 г. са издадени 383 удостоверения на физически лица за упражняване на частна лесовъдска практика и 420 на търговци за извършване на дейности в горския фонд. Към 31.12.2008 г. регистрираните физически лица за упражняване на частна лесовъдска практика са 2184, а регистрираните търговци за извършване на дейности в горския фонд са 2441.

6. Защита на горите

Общото здравословно състояние на горите през 2008 г. беше добро. Не бяха допуснати обезлиствания от вредители и прояви на епифитотии в горите.

Проведен е лесопатологичен мониторинг в стационарните обекти на Лесозашитните станции - София, Пловдив и Варна, заедно с лесопатологични обследвания във всички гори и горски разсадници. Извършени са и съответните лабораторни анализи.

Изработени са краткосрочни прогнози и е отменена авиоборба срещу листоядни вредители в широколистните гори през пролетта на площ от 6089 дка и през есента срещу боровата процесионка на площ от 8706 дка. Предвидена е биологична борба чрез разселване на ентомопатогенната гъба *Entomophaga maimai*, и е отменена авиохимичната борба на площ от 1371 дка срещу гъбометка, разселването е извършено в началото на лятото.

Проведени са следните лесозашитни мероприятия:

Авиоборба - срещу бороволистни оси и борова процесионка на обща площ 9596 дка при достигната смъртност на вредителите 84-95 %. Извършена е със системи за ултрамалообемно разпръскване на растително-защитни препарати (РЗП) по стандартите на ЕС. Мероприятията са проведени върху силно нападнатите и повърдени след допълнителни обследвания площи. Не е допуснато обезлистване на горите.

Наземна химична борба е проведена върху площ от 14 359 дка предимно срещу вредители и болести в горските разсадници и в младите култури. В горските разсадници са проведени мероприятия за профилактика и борба.

Механичната борба е проведена на площ от 11 284 дка, предимно срещу плевели, мишевидни гризачи, тополов сечко и тополова стъклянка, борова процесионка, самотна бороволистна оса и дивечови повреди в горските разсадници и култури.

Предвидените и проведените лесозашитни мероприятия през 2008 г., сравнени с тези през 2007 г., както и изразходваните финансово средства, са показани в табл. 3.

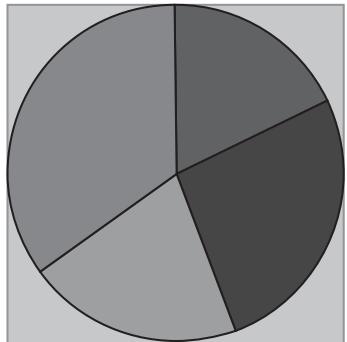
Таблица 3

Мероприятие	Про- гноза, 2007	Отчет, 2007	Израз- ходвани средства, 2007	Про- гноза, 2008	Отчет, 2008	Израз- ходвани средства, 2008
	дка	дка	лева	дка	дка	лева
Авиоборба	39 880	27 810	113 220	25 762	9596	24 361
Наземна химична и биологична	26 590	13 670	83 365	24 785	14 359	110 724
Механична	3081	2343	16.684	14 288	11 284	26 538
Интегрирана	-	-	-	19 293	19 087	4939
Общо	69 551	43 823	213 269	84 128	54 326	166 562
Санитарни сечи	197 456	104 210	-	240 946	140 940	-

Анализът на данните от проведените през годината лесозашитни дейности показва, че в сравнение с предходната година площите, в които са проведени, незначително са се увеличили. Само площите, в които е проведена авиоборба, са намалели близо три пъти.

Продължи провеждането на санитарните и отгледните мероприятия в иглолистните гори с нападение от корояди за усвояване на дървесината от засегнатите площи.

Съотношението на площите с проведени лесозашитни дейности срещу вредители и болести по видове дейности в процент от общата площ е показано на диаграмата. То е следното: авиоборба - 17.66 %; наземна химична и биологична - 26.43 %; механична - 20.77 %; интегрирана - 35.13 %.

Фиг. 2

Профилактиката в горите изисква своеевременното провеждане на санитарните и отгледните сечи. Това е възможно при осигурен допълнителен финансуван ресурс, без който резултатите ще са незадоволителни. Най-добър резултат в такива случаи може да се постигне с осъществяването на комплексни програми за възобновяване на райони с лесозащитни проблеми, включващи допълнително финансиране с провеждане на всички видове сечи, почистване на сечишата, възстановяване на освободените площи.

В заключение може да се каже, че да не бъдат допуснати обезлистване и влошаване на здравословното състояние на горите през 2008 г. с минимални финансови разходи за лесозащита, се дължи на точното спазване на нормативните документи по защита на горите, на подобрението възможности за информация през глобалната мрежа и на доброто взаимодействие с научните институти и звена.

Национални и регионални съвещания, проекти по теми, свързани със стопанисването и защитата на горите

Намрупаните проблеми - следствие от процесите, протичащи в горите в резултат на промяната на климата, начините на предишното стопанисване, влиянието на различни биотични, абиотични и други фактори, наложиха въвеждането на лесовъдски системи на стопанисване, които водят до създаване и поддържане на

месени и структурно неравномерни гори, необходимост от създаване на лесовъдски практики за устойчиво и природозащитно стопанисване на хомогенни насаждения и създавани култури и постигане на неравномерност на пространствената структура на насажденията. В тази връзка са разработени и утвърдени от председателя на ДАГ регионални указания към Наредбата за видовете сечи и методите за тяхното прилагане за практическото провеждане на неравномерно-постепенната сеч и изборното прореждане за районите на Бургас и Смолян. За подпомагане на прилагането им в практиката бяха проведени две национални съвещания, след което бе приемо, че новите лесовъдски системи на стопанисване вече могат да се прилагат в цялата страна.

През 2008 г. се проведоха и съвещания, свързани със стопанисването на горите и маркирането на лесосечния фонд (на ниво ДГС и ДЛС). Съвещанията имаха практическа насоченост и на тях бяха демонстрирани съвременни лесовъдски системи с помощта на научни работници от Лесотехническия университет и Института за гората при БАН.

Организирани бяха курсове за работа с растителнозащитни продукти от 1 и 2 група с отговорниците по лесозащита и разсадници. Сертификати за работа с РЗП са получили 90 специалисти.

Съвместно с Националната служба по растителна защита (НСРЗ) бе проведено обучение за прилагане на програма за мониторинг на карантинни вредители по горските видове, съгласно споразумение за сътрудничество и координация между НСРЗ и ДАГ. Проведеното обучение е с участието на представители на регионалните дирекции по горите от района на Лесозащитна станция - София, и специалисти от лесозащитните станции - София, Пловдив и Варна. Проведени са инструктажи със специалисти лесовъди от регионалните дирекции по горите, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, общински горски стопанства и други служби, извършващи обследвания в горите.

През 2008 г. бяха приеми за внедряване в практиката финансирани от бюджета на ДАГ проучвания от научен колектив на

Лесотехническия университет върху възможната динамика на горските ресурси. Направените прогнози предоставят възможност за промяна и адаптиране на управленските решения в зависимост от конкретната бъдеща действителност. Обобщените разчети показват, че за подобряване на възрастовата структура, **поддържането** на равномерен тренд на нарастване или поне на запазване на текущия прираст, ползването в нашите гори следва ускорено да нараства в следващите 10 години до нива годишно поне 11-11.5 млн. куб. метра. Този потенциален размер на ползване значително надхвърля известните досегашни прогнози за възможно и необходимо ползване в горите в България.

Препоръчаните по-високи стойности на ползване на дървесна маса поставят остро въпроса за изграждането и поддържането на инфраструктурата в горите. Тъй като допълнителното количество дървесна маса, което предоставят наличните и бъдещите горски ресурси, е главно от отгледни сечи и възобновителни сечи в издънкови гори, осигуряването на пазар за продукцията е от съществено значение. Огромни възможности в тази посока предоставя енергопроизводството от възобновими източници. Изработването на регионални програми за оценка и рационално усвояване и ползване на горския ресурс е следващата стъпка за подобряване на ефикасността на горската политика у нас.

V. НЕДЪРЖАВНИ ГОРИ

Дейността на новосъздадения отдел „Недържавни гори“ през 2008 г. е свързана с поетите от Държавната агенция по горите и неотклонно изпълнявани ангажименти към собствениците на недържавните гори. Отделът бе обособен като обективна необходимост, в отговор на възникналите обществени потребности, както и в изпълнение на поетите насоки за развитие на държавните структури за консултантска дейност с Концепцията за консултиране и обучение на собственици на недържавни гори в Република България.

Дейността на новия отдел бе насочена основно в следните направления.

Подобряване на горскостопанската дейност и контрола в недържавните гори чрез подобряване на лесовъдската дейност в тях; увеличаване на ефективността от превантивния контрол върху стопанисването и ползването; повишаване на качеството на обслужване на собствениците; консултиране и обучение на собственици, частни консултанти и държавна горска администрация и други участници в процеса. Бяха направени предложения във вързка с регламентиране на управлението, стопанисването и режимите при ползване на недържавните гори, които залежаха в промените на Закона за горите и в правилника за неговото прилагане, като усилията са насочени към стимулиране на собствениците и активизирането им към устойчиво и природосъобразно стопанисване и управление на техните гори; прецизиране и рационализиране на режимите на стопанисване и други.

В периода от влизането в сила на ЗИД на ЗГ до промяната в Правилника за приложение на ЗГ бяха изгответи и утвърдени Указания за стопанисването на недържавните гори. Указанията предвиждат: консултиране на собствениците по въпросите на управлението, стопанисването и ползването от техните гори и стимулирането на частната инициатива, в т.ч. повишаване на интереса на собствениците към техните гори, прилагане на подходяща форма на управление на горите и подобряване на качеството на стопанисването им;

Извършване при необходимост на проверки по възникнали конфликти и проблеми и даване на методически указания на място;

Отговори на жалби и сигнали от собственици, общини, други заинтересовани лица и изготвяне на становища до институции и организации по проблемите на недържавните гори.

Проведени бяха семинари с участието на експерти от ДАГ, РДГ и ДЛ, лесовъди на частна практика и собственици на гори с цел разясняване на нормативните изисквания, представяне на добри лесовъдски практики, съвременни методи и концепции на стопанисване, приложими в недържавните гори. Нашите експерти участваха в Националното работно съвещание с общините на тема „Модели за управление и стопанисване на общински гори“, на кое-

то бяха демонстрирани добри лесовъдски практики и мениджмънт на общинските гори на Кубрат, Ветово и Разград. На този форум бе даден и стартът на новосформираната Национална асоциация „Общински гори“;

С помощта на „Аграрен проект за подпомагане и насърчаване на горскостопанските структури в Родопите“ към ГТЦ бяха реализирани съвместни задачи на ДАГ, Националното сдружение на собствениците на недържавни гори „Горовладелец“, Булпрофор и други организации във връзка с консултиране, информиране, обучение, обмяна на опит на собственици, лесовъди на частна практика и служители от държавната горска администрация. Съвместна подкрепа бе оказана на пилотни проекти и изготвяне на демонстрационни обекти за обучение, квалификация на горски специалисти за повишаване на конкурентоспособността на заинтересованите в горския сектор.

От анализа на досегашния опит в работата със собствениците на недържавни гори може да се направи изводът за необходимост от по-нататъшно усъвършенстване на нормативното уреждане на режимите по управление и стопанисване на недържавните гори, както и на ефективен превантивен и последващ контрол при ползването им. Разнообразието във вида и характера на горската собственост е основание за възникване на сложни и динамично променящи се отношения между собствениците, както и между собствениците и държавата, което предполага, че нормативните промени са насочени към създаването на такъв регламент по управление и стопанисване на недържавната горска собственост, който да гарантира баланс между обществените потребности и частните интереси и да определи ролята и мястото на държавната горска администрация като партньор в процесите на администриране, консултиране и контрол.

VI. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Разработен е първият вариант на Плана за управление на ПП „Врачански Балкан“. Проведено е обществоено обсъждане и приема-

не на проект на План за управление на парка;

Разработен е първият вариант на Плана за управление на ПП „Шуменско плато“.

Приет е План за управление на ДПП „Златни пясъци“ на заседание на Експертния технико-икономически съвет при ДАГ. Планият е изпратен за разглеждане от Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ.

Като част от процедурата за сертифициране на горите в съответствие с принципите и критериите на FSC е извършена основна оценка на ДГС - Берковица (28.01 - 30.01.2008 г.) и ДГС - Чупрене (30.01 - 01.02.2008 г.) от независим одитор - Woodmark. В процес на сертификация са: ДЛС - Росица, ДГС - Кирково, ДГС - Ивайловград, ДГС - Широка поляна, ДЛС - Беглика. Сертифицирани са и притежават сертификат (FSC): ДГС - Кости, ДГС Старо Оряхово, ДЛС Граматиково, ДГС Айтос, ДГС Доспат.

Служители от отдела участваха: в оценителни комисии по програма PHARE при МРРБ; в комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013; в работата на Постоянния комитет по горско стопанство на Европейската комисия.

Осъществена е координация по дейностите за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и по поддържането и изграждането на нова туристическа инфраструктура в природните паркове; по изпълнението на проект за опазване на глобално значимото биологично разнообразие в ландшафта на Родопите и проект за устойчиво развитие на ПП „Русенски Лом“.

Възложено е разработване на първоначален вариант на лесовъдски мерки за опазване и поддържане на горските типове местообитания от Приложение 1 на ЗБР чрез GTZ Проект за горите.

Организирано е представяне на природните паркове в България на международното изложение „Салон на излетите“ в Париж и специализираното изложение „Природа, лов и риболов“ в Пловдив.

Съвместно с WWF - България, е подгответен проект по LIFE+ за опазване и възстановяване на крайречните типове местообитания в природните паркове.

Таблица 4

Сертифицирани държавни предприятия в системата на ДАГ

ДГС (ДЛС) ГПК	ДГФ площ, ха	Година на сертифициране	Забележка
ДГС Старо Оряхово	22 650	2008	Получен сертификат
ДЛС Грамадиково	18 331	2008	Получен сертификат
ДГС Айтос	43 508	2008	Получен сертификат
ДГС Доспат	19 429	2006	Получен сертификат
ДГС Кости	10 089	2008	Получен сертификат
ДЛС Росща	9449		В процес на сертификация
ДГС Берковица	16 601		Очаква получаване на сертификат
ДГС Кирково	33 885		В процес на сертификация. Предстои изготвяне на окончательния доклад
ДЛС Широка поляна	11 444		В процес на сертификация. Предстои изготвяне на окончательния доклад
ДЛС Бездика	13 548		В процес на сертификация
ДГС Ивайловград	51 645		В процес на сертификация
ДГС Чупрене	11 808		Няма да получи сертификат

Таблица 5

Дирекции на природните паркове - Приходи, разчет и отчет за 2008 г.

ДПП	Мероприятия				
	Приходи		Разчет 2008 г.	Отчет 2008 г.	Отчет външ. финан. 2008
	Разчет 2008 г.	Отчет 2008 г.			
„Врачански Балкан“	60 000	106 301	40 000	30 020	65 000
„Златни пясъци“	1000	1442	35 000	35 001	0
„Русенски лом“	7000	8886	35 000	28 523	3000
„Сините камъни“	2000	2013	45 000	44 997	0
„Рилски манастир“	0	0	40 000	40 030	0
„Шуменско пламо“	200	2987	77 000	77 031	30 518
„Витоша“	8000	5812	160 000	192 744	57 744
„Странджа“	6000	13 038	113 000	122 448	12 300
„Персина“	1000	763	35 000	37 316	0
„Българка“	1000	1160	65 000	68 367	44 345
„Беласица“	0	0	10 000	10 000	0
Всичко	87 200	142 402	655 000	686 477	212 907

Таблица 6

Дирекции на природни паркове - отчет на изразходените бюджетни средства по мероприятия за 2008 г.

ДПП	Мероприятия					
	Паркова инфраструктура	Връзки с обществено-съмта	Практикоприложни изследвания	М-я за опазване на биоразн.	Други	Всичко мероприятия 2008
„Врачански Балкан“	12 400	8640	1410	7570	0	30 020
„Златни пясъци“	13 278	16 192	5531	0	0	35 001
„Русенски лом“	440	24 509	2577	0	1 006	28 532
„Сините камъни“	10 163	17 430	14 771	2633	0	44 997
„Рилски манастир“	21 972	7072	3024	7962	0	40 030
„Шуменско пламо“	42 135	22 501	6754	5641	0	77 031
„Витоша“	125 140	43 781	13 443	10 380	0	192 744
„Странджа“	54 000	48 570	11 318	8600	0	122 488
„Персина“	2 590	21 784	12 604	281	58	37 316
„Българка“	17 750	20 168	30 341	108	0	68 367
„Беласица“	2 765	7235	0	0	0	10 000
Всичко	302 633	237 882	101 773	43 175	1 064	686 526

ГОРСКА ПОЛИТИКА

1. Горска политика

Приета е Програмата на ДАГ с приоритетите и целите на политиката в областта на горското стопанство и действията за постигането им през 2008 г.;

Във връзка с „Националния стратегически план за развитие на земеделието и селските райони“ и по Програмата за развитие на селските райони - ПРСР (2007-2013 г.) са прецизирани и съгласувани проектите на наредби за „горските“ мерки.

Предприети са подготвителни действия, конституиран е и започна работата си, като провежда съвреждани заседания, Националният съвет по горите, който съгласно Закона за горите е консултативен орган към председателя на агенцията.

Държавната агенция по горите чрез Дирекция „Горска политика“ създава административен капацитет за изготвяне на проекти и участие по ПРСР (2007-2013 г.). От началото на август 2008 г. стартира приемът на проекти по Мерку 223 „Първоначално залесяване на неземеделски земи“ и Мярка 226 „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности“ от Програмата за развитие на селските райони. Държавните горски стопанства (ДГС) и държавните ловни стопанства (ДЛС), подпомогнати от ДАГ и регионалните дирекции по горите (РДГ), подготвиха и внесоха в съответните областни разплащателни агенции (OPA) проекти за извършване на залесителни и възстановителни дейности върху площи от териториалния си обхват на дейност. Към края на 2008 г. РДГ и съответните ДГС и ДЛС са подготвили и внесли за одобрение 50 проекти, от които 23 по Мярка 223 и 27 - по Мярка 226. Общата стойност на проектите възлиза на 5 030 119.28 лв. с ДДС. Предадените за одобрение проекти предвиждат извършване на залесителни, възстановителни и превантивни дейности върху площи в размер на 10 423.18 декара.

2. Евроинтеграция

През изтеклия период ДАГ взе активно участие в работата на Постоянния комитет по горско стопанство към Европейската комисия и организира участието в Постоянния комитет по семена и посадъчни материали на ЕК и в Работната група по мобилизация и ефективна употреба на дървесина и дървесни отпадъци за производство на енергия. Осигурено бе участието в дейността на Работната група по

горско стопанство към Съвета на министрите на Европейския съюз.

Подгответи и представени бяха позициите на горското ведомство по всички горскopolитически документи от дневния ред на заседанията на тази група.

Бе организирано и участието на доц. Стефан Юруков - председател на ДАГ, в Срещата на генералните директори от горското стопанство на ЕС, проведено на 1 - 3.10.2008 г. в Ница, Франция.

3. Международно сътрудничество, прояви и участие в работата на международни институции:

ДАГ организира 20-та Сесия на Silva Mediterranea към FAO (съвместна сесия на комисиите по горите за Европа, Африка и Близкия Изток по проблемите на горите в Средиземноморския регион) в периода 7 - 10.04. 2008 г. в София.

ДАГ участва в Европейската седмица на гората, организирана от FAO - 20 -24.10.2008 г. в Рим, Италия.

Експерти от ДАГ и нейните структури взеха участие в международно изложение и научен конгрес за горска техника KWF, Шмаленберг, ФР Германия, включващо около 400 изложители от 18 страни.

ДАГ участва в 10-та юбилейна сесия на постоянната комисия „България-Бавария“ в София, 26 - 27.06.2008 г., където бяха уточнени темите и подписан протокол за двустранно сътрудничество за 2009 г. в областта на горското стопанство

Като пълноправен член ДАГ участва в 3-то Общо събрание на Асоциацията на европейските държавни горски организации (EUSTAFOR) - 4.03.2008 година.

На ниво двустранно сътрудничество бяха проведени следните мероприятия:

- Българо-румънска работна среща в областта на горите и горското стопанство, 25 - 27.06. 2008 година.

- посещението на делегация от Удорския район на Република Коми - 26-31. 05. 2008 година.

Бе осъществено официално посещение на българска делегация, водена от доц. Стефан Юруков - председател на Държавна агенция по горите, в СР Виетнам в периода 11-17. 05. 2008 г. по покана на министъра на земеделието и развитието на селските райони Као Дък Фат. В процес на съгласуване е Меморандум за сътрудничество между две страни;

Осъществена бе и цялостна подготовка и организация на по-

четното участие на Държавната агенция по горите в Международното изложение за пешеходен и екотуризъм „Посоки към Природата“ в Париж на 28-30 март 2008 година;

Държавната агенция по горите по традиция организира и участва в международните ловни изложения - „Лов и куче 2008“, Дортмунд, Германия, „Die h?he Jagd 2008“, Залцбург, Австрия, „Лов, риболов и отпуск 2008“, Москва, Русия, „Венатория 2008“, Мадрид, Испания, „Салон на лова“, Рамбуйе, Париж, Франция, и други.

4. Международни проекти и проекти по Оперативни програми

2008 г. беше особено интензивна за участието на Държавната агенция по горите в международни проекти и в проекти по Оперативни програми, финансирали от кохезионния и структурните фондове на Европейския съюз. Освен ДАГ с проекти по международни и Оперативни програми и по Програмата за развитие на селските райони (2007 - 2013 г.) кандидатстват или вече работят негови регионални (РДГ) и местни структури (ДГС и ДАС), както и специализираните териториални звена (ДПП и Опитни станции).

Политиката на ДАГ е да разширява обхватта, да поощрява и подкрепя участието на своите структури и звена в международни проекти или с проекти по Оперативни програми, финансирали от Европейските и други международни фондове. Това е особено актуално в условията на финансова и икономическа криза, когато е необходимо рационално и ефективно разходуване на средствата от бюджета на ДАГ и осигуряване на допълнителни извънбюджетни средства за обмен на добри европейски и международни практики в областта на устойчивото и многофункционално управление, спопанисване и ползване на горите, както и за залесителни, възстановителни, превантивни и други мероприятия в Държавния горски фонд.

През 2008 г. в тази насока е извършено следното:

- Създадена е организация и административен капацитет за участието на ДАГ в изпълнението на проекти по кохезионния и структурните фондове на ЕС, в т.ч. по различните Оперативни програми, Програмата за развитие на селските райони (2007 - 2013 г.).
- ДАГ участва в надзорни съвети, работни групи и оценителни комисии по изпълнение на проекти по програмите ФАР, САПАРД и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР).
- Одобрен е ФАР Туининг лайт проект „Укрепване на административния капацитет на Държавна агенция по горите в областта на

изпълнение на изискванията на Резолюция на Съвета на Европа от 15 декември 1998 г. за горска стратегия на ЕС, План за действие по горите на ЕС и други законови документи, засягащи устойчивото, многофункционално и природосъобразно спопанисване на горите“. За партньор е избрана горската служба на провинция Заарланд, Германия. Изпълнението на проекта стартира в началото на 2009 година.

- Одобрен е Проект FUTURE forest по Програма INTERREG IV C и през октомври 2008 г. стартира неговото изпълнение.

● Одобрен е и през ноември 2008 г. започна изпълнението на проект „Подпомагане при реформата на горския сектор в България“, финансиран от ЕБВР със средства на Правителството на Австрия. За партньор на ДАГ е избрана австрийската фирма OBf Consulting;

- Одобрен е за изпълнение проект „Повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на Държавната агенция по горите“ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Административен капацитет“;

● Подгответен и одобрен е ФАР Туининг Лайт проект „Укрепване на законодателната рамка в горския сектор на България за осигуряване на устойчиво управление и многофункционално използване на българските гори въз основа на добрите европейски практики“.

- ДАГ участва в изпълнението на проект по програма COST на ЕС „Управление и спопанисване на опожарени горски площи в Югоизточна Европа“ в партньорство с няколко европейски страни.

● Одобрен на първи етап е проект по Оперативна програма за Югоизточна Европа „Климатичните промени и влиянието им върху водния баланс“, представен е за одобрение за втори етап.

- Подгответен и представен за одобрение е проект по Програмата за транснационално сътрудничество в Югоизточна Европа (SEE) „Практическо използване на мониторинг при управление на природни бедствия“.

● Подгответен и представен е за одобрение проект по Програмата за регионално развитие INTERREG IVC „Мултифункционални планински гори“, в който ДАГ е поканена за участие като страна партньор.

- Подгответен и в очакване на писмо за подкрепа от страна на МОСВ е проект „Горски плантации върху изоставени земеделски и незалесени земи в България“ по Протокола от Киото

Освен посочените проекти регионалните и местните структури на ДАГ и ДПП също подготвят проекти и кандидатстват след съ-

ответното съгласуване с Държавната агенция по горите по Оперативна програма „Околна среда“, по Програма LIFE+, по Оперативна програма „Европейско териториално сътрудничество между България и Румъния 2007 - 2013 г.“ и по други програми за трансгранично сътрудничество.

5. Наука и образование

- Подписано е Споразумение за сътрудничество между Държавната агенция по горите, Лесотехническия университет и Института за гората при БАН за създаване на Регионален проектен център „Стопанисване на издънковите гори - екологични, икономически и социални аспекти в Югоизточна Европа“ към Европейския институт за гората в България.
- Подгответен и подписан на официална церемония е договор между Държавната агенция по горите и Лесотехническия университет за провеждане на кандидат-инженерен стаж на студентите от образователно-квалификационна степен „бакалавър“, специалност „Горско стопанство“, в структурите на ДАГ.
- Осъществено бе възлагането за изпълнението на научни теми за 2008 г., финансирали по линията на научното обслужване на Държавната агенция по горите.

АКТУАЛИЗИРАНЕ НА НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

1. Приет е Закон за изменение и допълнение на Закона за горите, с който е извършена промяна в статута на досегашните структури на ДАГ - държавните лесничества са преобразувани в държавни предприятия по смисъла на Търговския закон, държавните дивечовъдни станции са трансформирани в държавни ловни стопанства, а досегашните регионални управления по горите са преобразувани в регионални дирекции по горите.

2. Приет е Закон за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча, с който е регламентиран редът за осъществяване на публично-частното партньорство в ловностопанската дейност.

3. Прието е Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устроителния правилник на Държавната агенция по горите, в който е отразена промяната в статута на досегашните държавни лесничества, като общата численост на ДАГ е намалена и от нея са изключени всички лица, работещи в новосъздадените държавни предприятия.

4. Във връзка с направените структурни промени в горския отрасъл и намалената численост на персонала в ДАГ е подгответо и приемо Постановление на Министерския съвет за изменение на Постановление № 175 от 24 юли 2007 г. за заплатите в бюджетните организации и дейности, с което е повишена средната брутна работна заплата в системата на ДАГ.

5. Във връзка с новия статут на държавните горски стопанства и публичните функции, които са им възложени, е подгответо и приемо Постановление на Министерския съвет за приемане на Тарифа за максимум, които се събират в системата на ДАГ по Закона за горите.

6. Разработени са и са утвърдени от председателя на Държавната агенция по горите правила за устройството и дейността на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

7. Разработена е и е утвърдена Инструкция № 1/20.11.2008 г. за об разуване на средствата за работна заплата в държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

1. Във връзка със създаването на държавните горски стопанства и дадения им статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон са издадени заповеди за прекратяване на трудовите правоотношения на директорите на държавни горски стопанства.

2. Разработени са и са подписаны унифицирани договори за управление с директорите на държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства.

3. Разработена е и е утвърдена от председателя на ДАГ типова документация за провеждане на конкурси за директори на държавни горски стопанства.

4. Във връзка с изменението в структурата на ДАГ са изгответи длъжностни и поименни разписания на агенцията

5. Изгответи са и са утвърдени нови длъжностни характеристики за служителите в централното управление на ДАГ.

6. Във връзка с преобразуването на НУГ в ДАГ са издадени заповеди за предназначаване на служителите.

7. Участие и контрол по спазване на сроковете и документацията на 17 конкурсни процедури за служители в централното управление на ДАГ и 3 конкурсни процедури за директори на държавни горски стопанства.

ФИНАНСОВО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за горите (обн. ДВ, бр. 49 от 29 април 2008 г.) стопанската дейност се отделя от контролните функции на Държавната агенция по горите, която провежда държавната политика в областта на горите, горското стопанство, ловното стопанство и лъбителския риболов, като първостепенен бюджетен разпоредител. Създадени са държавни горски и ловни стопанства, които да осъществяват стопанска дейност, като им се възлага да извършват лесокултурните дейности в горите. Бюджетът на Държавната агенция по горите финансира дейностите в Държавния горски фонд, издръжката на Държавната агенция по горите, структурираните и специализираните териториални звена, подпомага финансово държавните предприятия, финансира и охраната на горите, независимо от собствеността им.

1. Приходи.

През 2008 г. са отчетени собствени приходи 151 406 355 лв. при уточнен план за годината 140 200 000 лв. Преизпълнението от 11 406 355 лв. е от приходи на новосъздения Национален фонд „Българска гора“.

Основният приход от 85 654 271 лв. се формира от държавни такси върху ползването на дървесина, внасяни от държавните предприятия в бюджета на Държавна агенция по горите и Националния фонд „Българска гора“. Приходите от продажби на услуги, стоки и продукция в размер на 62 677 549 лв. са реализирани приходи от дърводобив, осъществяван от държавните лесничества до преструктурирането и създаването на държавни горски стопанства като държавни предприятия.

2. Разходи.

Отчетените разходи за 2008 г. са 136 607 126 лв. При уточнен годишен план 136 947 333 лв. изпълнението е 99.75 %. Относителният дял на разходите за персонал в общите разходи намалява на 27.29 %, което се дължи на преструктурирането на Държавната агенция по горите и отпадането на 5038 души персонал, преминал в новосъздените държавни горски стопанства като държавни предприятия. Разходите за извършени лесовъдски мероприятия са 46 494 063 лв., които са 34.03 % от общите разходи на агенцията. Инвестирани са 4 110 242

лв. за основен ремонт на дълготрайни материални активи (сгради и горски пътища) и 6 882 709 лв. за придобиване на дълготрайни материали активи (сгради, транспортни средства, вкл. високопроходими автомобили, строителство на нови горски пътища). Относителният дял на средствата за капиталови разходи е 8.05 % в общия размер на разходите на Държавна агенция по горите.

3. Численост на персонала.

При първоначално разчетена численост от 7538 броя за 2008 г. в резултат на преструктурирането на агенцията за бюджета на ДАГ е утвърдена численост от 2500 броя със средна месечна брутна заплата от 680.62 лева. Към 31.12.2008 г. е отчетена численост от 2350 щатни бройки.

Таблица 7

Справка за изпълнението на бюджета за 2008 г.

Показатели	Бюджет 2008 г., лв.	Отчет 2008 г., лв.	% изпълнение към год.
1. Собствени приходи	140 200 000	151 406 355	107,99%
2. Разходи	136 947 333	136 607 126	99,75%
а) заплати, възнагр. и осигуровки	37 867 071	37 286 669	98,47%
б) издръжка	88 080 262	88 322 906	100,28%
в т.ч. разходи за мероприятия	51 026 778	46 494 063	91,12%
в) капиталови разходи	11 000 000	10 997 551	99,98%

СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ В ДЪРЖАВНИЯ ГОРСКИ ФОНД

ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА И НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ

I. Ползване на дървесина.

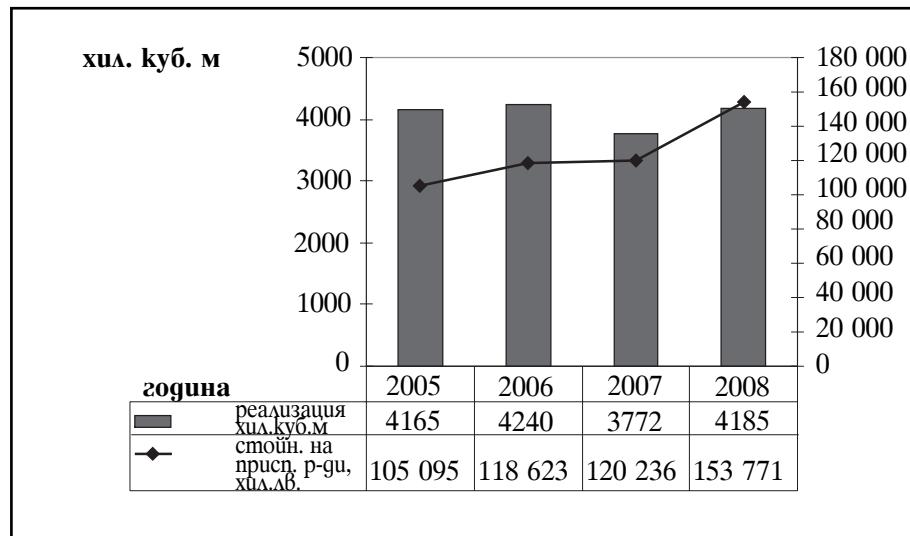
Съгласно отчетите в Информационната система на ДАГ по всички начини на ползване е реализирана дървесина в размер на 4 185 250

Таблица 1

Начин на ползване на дървесина	Разчет 2008 г.		Отчет 2008 г.			
	коли- чество, м ³	стой- ност, лв., м ³	коли- чество, м ³	изп., %	стой- ност, лв.	изп., %
1. по чл. 80, ал. 2, т.1 - местно население	579 680	8 474 945	503 264	87	953 609	94
2. общо сечища	1 206 218	25 308 596	889 957	74	20 924 327	83
- по чл. 80, ал. 2, т.3 - на сечища	232 735	5 959 731	174 252	75	5 057 481	85
- по чл. 87 в, ал. 5, т.4 - големи преработв.	834 403	16 750 483	605 293	73	13 703 679	82
- по чл. 80, ал. 2, т.4 - цяло ДГС	139 080	2 598 382	110 411	79	2 163 167	83
3. дърводобив общо КДФ (1+2+3)	3 271 641	76 265 435	2 813 958	86	60 843 275	80
5 057 539	166 293 619	4 207 179	83	156 142 845	94	
4. продажба на сортименти	3 268 031	208 775 513	2 792 030	85	188 108 183	90
- по чл. 87 п ал. 2 т.1 прогнозни к-ва	1 441 034	1 940 552	1 114 230	77	73 991 493	80
- по чл. 87 п ал. 1 т.1 явен търг	732 891	56 442 539	568 984	78	51 084 716	91
- по чл. 87 п ал. 1 т.2 пряко догов.	1 094 106	60 392 421	1 108 816	101	63 031 974	104
Реализация с приспа- дната разходи (1+2+4)	5 053 929	166 293 619	4 185 250	83	156 142 845	94

куб. м. Приходите от дървесина с приспаднати разходи за добив са 156 142 845 лв. При разчет за годината 5 053 929 м³, на стойност с приспаднати разходи за добива 166 293 619 лв., изпълнението в натура е 83 %, а в стойност - 94 %.

Сравнено с последните четири години, реализираната през 2008 г. дървесина е с 413 000 м³ повече от 2007 г., с 20 000 м³ повече от 2005 г. и с 55 000 м³ по-малко от 2006 г. (фиг. 3.).

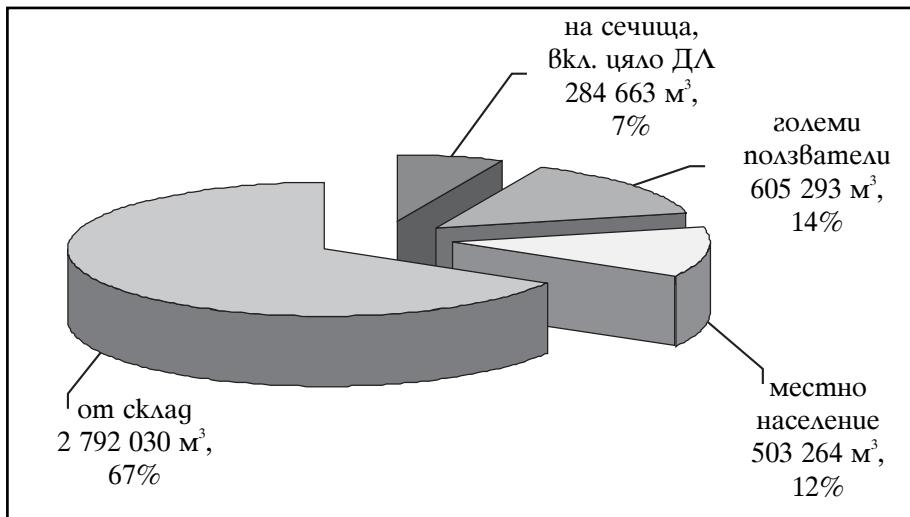
Фиг. 3. Графика на реализираната дървесина и приходите с приспаднати разходи за добив за периода 2005-2008 г.

Реализираното нарастване в натура спрямо 2007 г. е 413 000 м³, или 11 %, а в стойност - 33 535 000 лв., или 28 %. През 2008 г. отчетено то ползване спрямо предвиденото по ЛУП средногодишно ползване от ДГФ в размер на 4609 000 м³ лежаща маса е 91 %.

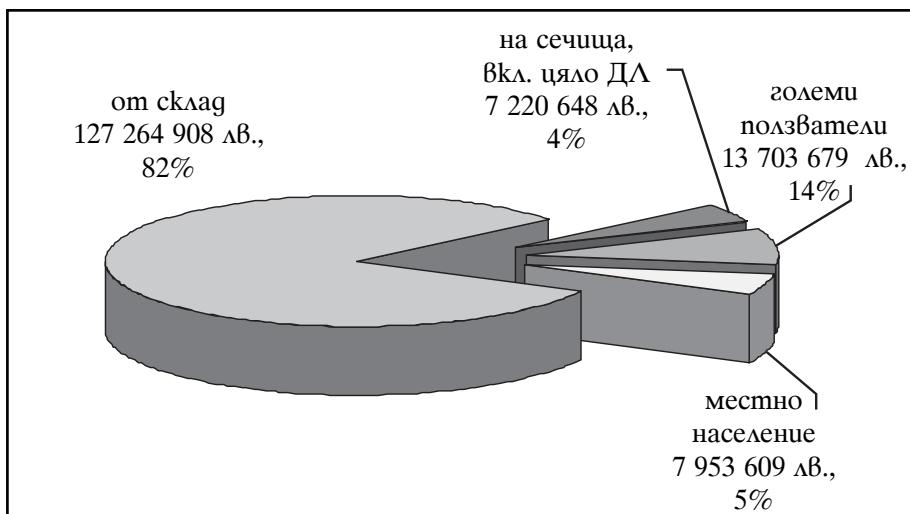
По начини на ползване количеството реализирана през 2008 г. дървесина и размерът на приходите от продажби се разпределят както е показано в таблица.

Структурата на реализираната дървесина по основните начини на ползване в натура и стойност на получените приходи е представена на фиг.4 и фиг.5.

От данните се вижда, че чрез предоставяне на корен са реализирани 1 393 221 м³, или 33 % от общото количество, на стойност 28 877 936 лв., което представлява 18 % от приходите с приспаднати разходи. Чрез възлагане на дърводобива и продажба на дървесина от склад са реализирани 2 792 030 м³, или 67 %, и са получени приходи с приспаднати разходи за добив в размер на 127 264 908 лв., или 82 % от общите приходи. През 2008 г. продължава тенденцията към увеличаване на дела на ползването на дървесина чрез възлагане на дърводобива и продажба на добитата дървесина от склад за сметка на

Фиг. 4. Отчет за реализираната през 2008 г. дървесина по начини на ползване, м³

Фиг. 5. Отчет за приходите от продажба на дървесина през 2008 г. по начини на ползване, лева

намаляване на дела на предоставената на сечища и за местно население дървесина. Ползването по такси на корен за местно население

през последните години намалява всяка година поради пренасочване на част от правоимашите към закупуване на добити дърва за огрев от склад.

Чрез възлагане на дърводобива и продажба на добитата дървесина от склад са реализирани в повече 584 147 м³ спрямо 2007 г., а приходите от продажби са нараснали с 51 899 081 лв., което е положителна тенденция, свързана с изпълнение на приоритетите на ДАГ и увеличаване на приходите от ползване на дървесина. Приетата с ПМС № 202/11.08.2008 г. тарифа на таксите, които се събират в системата на ДАГ по ЗГ стимулира регистрираните по Търговския закон държавни предприятия (ДГС и ДЛС) към организиране на дърводобива и продажба на дървесината от склад. От общо продадените количества дървесина на търгове за продажба от склад на действително добита дървесина са реализирани 40 %, а останалите 40 % са реализирани чрез пряко договаряне.

Продажбата на прогнозни количества дървесина ще постигне значително по-добър ефект, ако обект на продажбите са отделни или група асортименти с еднакво предназначение, с разпределение във времето и при различни франкировки на предаване на дървесината (претоварна станция, натоварена на превозно средство или до краен получател). Практиката показва, че по този начин добитата дървесина ще се ползва в максимална степен по предназначение и при най-добри цени, а всички останали дейности, които ще извършат или ще възложат държавните горски и ловни стопанства, ще им осигурят допълнителни доходи.

Проблеми, които влияят върху изпълнението на разчетите за ползване на дървесина.

Намалено търсене на дървесина. През последните месеци на 2008 г. пазарът на дървесина в страната се повлия от световната икономическа криза. Намаля търсенето на обла строителна дървесина в резултат на спада в строителството и слабата реализация на крайната продукция от дървесина. През годината се наблюдаваше намалено и неритмично потребление на технологична дървесина от големите преработватели, структуроопределящи за горския сектор. Изпълнението на сключените с тях рамкови договори достига едва 73 % - най-ниско в сравнение с всички други начини на ползване на дървесината. Причината е затруднената през последното тримесечие реализация

на продукцията на тези предприятия, която в голямата част е предназначена за износ, и намаленото търсене на международните пазари вследствие на глобалната икономическа криза.

Освен че също изпитват негативните последствия от икономическата криза, фирмите, преработващи технологична дървесина и дърва за дървени въглища, от 30 март 2008 г. са неблагоприятно повлияни и от действието на чл.11, ал.5 на влезналия в сила Закон за чистотата на атмосферния въздух, с което се забранява изхвърлянето на вредни вещества в атмосферата при производството на дървени въглища по открит способ.

Недостатъчен технически и кадрови потенциал, с който разполагат дърводобивните фирми. Съгласно регистъра на ДАГ към края на 2008 г. над 2000 фирми притежават право да извършват ползване на дървесина в горите. Наличната дърводобивна и транспортна техника в почти всички фирми е морално и физически остатяла. Повечето от дърводобивните фирми работят с наеми работници, без да имат регистрирани съгласно трудовото законодателство трудови договори, без да заплащат законовите осигуровки и данъци, вследствие на което в тези фирми съществува голямо текучество на кадри.

Изброените проблеми са резултат и от това, че дърводобивните фирми нямат почти никаква възможност да планират своята дейност във времето, макар и в средносочен период, да инвестирам във нова високопроизводителна техника и технология, да прилагат изискванията за техника на безопасност и охрана на труда, квалификация на работниците и др., без да са осигурени с необходимия минимален обем дървесина, който да им гарантира възвращаемост на направени инвестиции.

Недостиг на финансови средства за капитално строителство на горски пътища, ремонт и поддръжка на съществуващата пътна мрежа. Това е един от основните проблеми, затрудняващи ползването на дървесина, и една от главните причини за неизпълнението на разчетите за дърводобив. Лошото състояние на горските пътища или липсата им са свързани с допълнителни високи разходи от страна на фирмите, извършващи ползването на дървесина и държавните предприятия, както и със загуба на време за извършване на дърводобива в предварително определените срокове за сеч и извоз.

Действително в последните години държавните горски и ловни стопанства предвиждат към разходите за добив и средствата за ремонт и поддръжка на пътища, но тези средства са крайно недостатъчни.

Мерки за отстраняване на съществуващите проблеми

С промените в ППЗГ през октомври 2008 г. се създава възможност за сключване на дългосрочни договори, както за възлагане на дърводобива, така и за продажба на дървесина, с което в голяма степен ще отпаднат съществуващите проблеми при планирането на дейността от фирмите-ползватели и потребители на дървесина. Дългосрочното договаряне създава предпоставки за инвестиции в нова високопроизводителна техника, квалификация на кадри, изграждане на пътища, привеждане на преработвателните цехове в съответствие с нормативните изисквания и други.

Ситуацията на икономическа криза наложи и вече са предприети антикризисни мерки от страна на ДАГ по отношение на ползването на дървесина и промени в ЗГ, ППЗГ и ПМС № 202 от 2008 г.:

- промяна в чл. 57, ал. 4 от ЗГ - възлагането на добива на дървесина от ДГС и ДЛС да се извърши при условията и по реда на Наредба, утвърдена от Председателя на ДАГ, а не по ЗОП;

- промяна на чл. 59, ал.15 т.1 от ЗГ - транспортирането на добита от ДГФ дървесина да се извърша след издаването на превозен билет и нейното заплащане;

- промяна в чл. 87п, ал. 2, т.1 от ППЗГ - за отпадане на изискването при продажбите на дървесина чрез пряко договаряне на цени, не по-ниски от достигнатите от проведени процедури.

- изменение на ПМС 202 от 2008 г. в размера на таксите при продажба на дървесина от склад, (процент от продажната цена), в рамка, гарантираща приходите за издръжка и изпълнение на предвидените лесовъдски мероприятия в системата. При недостиг вследствие на икономическата криза на приходи за ДАГ, необходими за изпълнение на програмния бюджет, да се поиска допълнително финансиране от държавния бюджет за изпълнението на публичните дейности и задължителните мероприятия в горите.

Едновременно с тези промени са предприети мерки, свързани с организацията и управлението на процесите по ползване на дървесина. С

цел предлагане на дървесина на по-ниска продажна цена, гарантираща издръжката за съответното стопанство с включена минимална печалба, е възложено на всички ДГС и ДЛС, под контрола на РДГ, да предприемат следните действия:

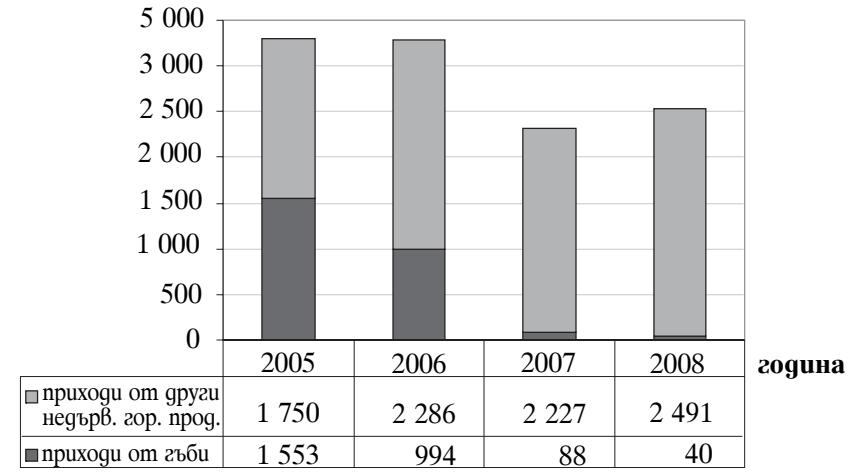
- да извършат преглед и корекция на предвиденото ползване от КДФ 2009 г. с цел подбор на насаждения и обекти за добив и продажба на сортименти с възможно най-ниска себестойност (ниски разходи за добив, по-малки извозни и транспортни разстояния, с налична и в добро състояние пътна мрежа и други разходи, свързани с производството и реализацията на произведената продукция);
- формиране на обектите за продажба на дървесина по сортименти в съответствие с конкретното търсене;
- формиране и предлагане на пакети технологична дървесина със значителни обеми на структуроопределящите фирмии за гарантиране в максимална степен на ресурсното им обезпечаване; за останалите ползватели - предлагане на по-малки обекти в зависимост от конкретните възможности при аналогични условия на доставка;
- преценка на възможностите за продажба на дървесина франко претоварна станция, наповарено на превозно средство, и франко за въз и сключване на договори директно с фирмии преработватели на дървесина с цел изключване на междинни посредници по веригата за доставки на сировина и избягване на изкуственото завишаване на цената на дървесината.

Друга част от антикризисните мерки се отнася до завишен контрол по разходуваните средства за издръжка и капиталови разходи.

II. Ползване на недървесни горски продукти.

През 2008 година приходите от ползване на недървесни горски продукти и услуги в ДГФ възлизат на 2 530 937 лв. Предвид ориентирането на износа на тези продукти основно към страните от ЕС, през 2007 и 2008 година се наблюдава значително намаление в приходите от таксите за диворасиящи гъби, билки, горски плодове и др., тъй като за реализацията им от страната в друга страна-членка не е необходимо удостоверение за износ и ползвателите на този ресурс често не заплащат дължимите такси за странични ползвания. Отчетените приходи от недървесни горски продукти за последните четири години са представени на фиг. 6.

хил. лв.

Фиг. 6. Отчет на приходите от недървесни горски продукти за периода 2005 -2008 г.

Спримо 2007 г. реализираното нарастване е 216 000 лв., или 9 %, след резкия спад в приходите през 2007 г. в размер на 30 % спрямо предходната година.

С оглед затрудненията при събирането на дължимите такси през 2008 г. чрез изменение в ППЗГ се въведоха нови условия за изкупуването, съхранението и преработването на недървесни горски продукти. Лицата, извършващи тези дейности, се задължават да организират за целта пунктове, отговарящи на определени в ППЗГ изисквания, като за организирането им се изисква и уведомяване на държавното горско или ловно стопанство, в чийто териториален обхват на дейност се намира пунктът. През 2008 г. с ПМС № 202 от 2008 г. бяха направени и промени в размера на таксите, които се събират за ползването на недървесни горски продукти и услуги. Ефективността от тези въведени нови мерки ще бъде преценена през 2009 година.

Значителни приходи от недървесни продукти са отчетени като „услуги“, в които влизат пашата на животни в горския фонд, такси за ползване на площи за временено складиране на дървени и строителни материали, за временен престой на животни, за ползване на площи за скристи, за разполагане на временни обекти и съоръжения за осъщес-

твърдяне на стопанска дейност, за устройване на бивак и други.

И през 2008 г. отчетените приходи от страннична дейност (извън събирането на такси съгласно ПМС № 202/2008 г.) са изключително малко и на тях през 2009 г. следва да бъде обрнато по-сериозно внимание като алтернативен източник на приходи за държавните предприятия.

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПО ДГС И ДЛС И ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ ЗА 2008 Г. ПО ОПЕРАТИВНИ ДАННИ

С промяната в Закона за горите (ДВ, бр.49/2008 г.) държавните лесничества бяха регистрирани като държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от ТЗ и заедно с държавните ловни стопанства получиха самостоятелност, която им гарантира по-голяма свобода при изпълнение на основните мероприятия, свързани с предмета на тяхната дейност. От събраната информация по оперативни данни от отчета за приходи и разходи за 2008 г. (за ДГС периодът е второ полугодие на годината) държавните горски стопанства отчитат финансов резултат преди преобразуване на счетоводния за данъчни цели печалба в размер на 5 100 000 лева. За периода след 01.07.2008 г. до 31.12.2008 г. държавните горски стопанства реализират приходи от дейността си в размер на 131 465 000 лева. и разходи за осъществяване на тази дейност 126 365 000 лв. С най-голям относителен дял от отчетените приходи е дърводобивът. Общо приходите от ползване на дървесина са 80 212 000 лв., или 61 % от отчетените. Приходите от финансиране за държавните горски стопанства за второто полугодие са 43 563 000 лв., или 33 % от отчетените, от ловностопанска дейност за същия период са 1 790 000 лв., от страннични и други дейности - 5 840 000 лева. От отчетените разходи с най-голям относителен дял към общия размер са разходите за Външни услуги - 61 096 000 лв., следват разходи за заплати и осигурителни вноски в размер на 31 127 000 лв., разходи за материали на обща стойност 19 617 000 лв. и други разходи.

От предварителните данни за 2008 г. държавните ловни стопанства реализират приходи от 104 390 000 лв. и разходи за 102 351 000 лв. Резултат преди преобразуване е печалба от 2 039 000 лева. Това не са окончателни данни за 2008 г. за държавните предприятия. Законодателят е дал срок на изгответяне и представяне на ГФО (годишен финансов отчет) 31 март на 2009 година.

Въпреки несъпоставимите данни за 2008 г. за горските и ловните

стопанства (през първото полугодие горските стопанства работят като бюджетни структури), отчетените общо приходи от горските и ловните стопанства са 235 855 000 лв., в т.ч. приходи от финансиране 63 068 000 лв. и разходи за същия период в размер на 228 716 000 лева.

Като цяло резултатите са добри. Предприятията все още не са свикнали с факта, че са търговски дружества и е необходимо да заработят така, че да бъдат по-малко зависими от държавния бюджет. В тази връзка е и разработената инструкция, която те прилагат след 01.07.2008 г. при формиране на средствата си за работна заплата.

ЛОВНОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

В съответствие със задачите и функциите на Дирекция „Ловно стопанство“ е извършена следната дейност, свързана със стопанисването и ползването на дивеча в държавните ловностопански райони (ДЛР) на страната и поддържането на екологичното равновесие по горните течения на реките в страната.

1. Приет е Закон за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (обр. ДВ., бр. 91 от 21 октомври 2008 г.).
2. Изработен е проект на изменение и допълнение на Правилник за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча.
3. Проведена е работна среща с цел обмяна на информация и опит в стопанисването на дивеча между ръководствата на ДАГ, НЛРС „СЛРБ“ и Баварския ловно-рибарски съюз.
4. Съвместно с МОСВ е организиран семинар „Кампания за повишаване на информираността за едните хищници“.
5. Взето е участие в организирането и провеждането на четири обществени обсъждания на Плана за действие за мечката.
6. Изработено е задание за подготвянето на Плана за действие за глухара.
7. Проведени са четири заседания на Ловния съвет.
8. Доизградени и оборудвани са четири пункта за обработка и съхранение на дивечово мясо (съвместно с Германо-български проекти).
9. Довършено е изграждането на БИСД в Държавните ловни стопанства - „Граматиково“, „Сеслав“, „Черни Лом“, „Несебър“ и „Кормисои“.
10. Осигурено е финансирането на ловностопански, рибностопански и други мероприятия в ДЛР в размер на 4 115 000 лева.

11. Проведена е втората ваксинация на дивите свине срещу класическата чума по свинете във всички ловностопански райони на страната.

12. Изпълнена е държавната поръчка за фермерско производство на ловни птици с цел запазване на екологичното равновесие в страната - излопени са и са отгледани до 45-дневна възраст около 39 000 фазана, 8500 яребици, 3000 полуудиви патици, 400 американски пуйки и около 300 токачки.

13. Организирано е участието в шест ловни изложения - Дормунт, Залцбург, Мадриг, Москва, Рамбуйе и Атина, и са постигнати редица договорености за ловен туризъм през новия сезон.

14. Организирано е провеждането на четиринадесетото издание на специализираната международна изложба „Природа, лов, риболов, туризъм“ в Пловдив.

15. Извършена е подготвка и са проведени съвещанията за правилното провеждане на пролетната таксация на дивеча.

16. Съвместно с НВМС е организирано събирането и изследването по ензимния метод на пробы от отстреляни диви свине за трихинела спиралис и класическа чума по свинете.

17. От Чехия и Хърватия в три държавни ловни стопанства са внесени муфлони за опресняване на кръвта на види.

18. Успешно е изпълнена програмата за разселване на дивеч (муфлони, елени лопатари и диви свине) в районите на държавните ловни стопанства.

19. Организацията и провеждането на ловния туризъм са на необходимото равнище, като към декември 2008 г. са реализирани приходи 6 437 263 лева.

20. За нуждите на организирания ловен туризъм по поръчка са изработени от Монетен двор 3700 медала по видове дивеч.

21. От държавните ловни стопанства са закупени ДМА, които да обслужват ловностопанската, лесокултурната и дърводобивната дейност.

22. Извършен е ремонт и са изградени множество биомехнически съоръжения, обслужващи ловностопанската дейност.

23. За посев са подгответи над 7200 гка дивечови ниви, а с есенници бяха засяти повече от 5300 гка от фуражната база на ловните стопанства.

24. Осигурен е фуражът за зимното подхранване на дивеча и за основните стада във фермите за производство на сребрен дивеч.

25. След проведени курсове и успешно издържани изпити за четири

месеца бяха издадени около 710 удостоверения за подборен отстрел.

26. Произведени са около 610 000 рибки от речна пъстърва и дъгова пъстърва за зарияване на водоемите и водните течения за спортен риболов в държавния горски фонд.

ОХРАНАТА НА ГОРИТЕ

1. Охранявана територия, служители по охрана на горите

Държавната агенция по горите охранява ГФ от 3.9 млн. хектара. Върху охраняваната територия на ДГС и ДЛС са обособени 547 горскостопански участъка. Охранителните участъци (ОУ) са 2450 със средна площ от 1592 ха. Общата численост на горската стража е 405 служители, от които 124 са на постоянни КГП, на ловната стража - 137 служители, или общо 542 стражари. Горските надзоратели са 2404. В сравнение с 2007 г. има намаляване на горската стража с 8 служители и на горските надзоратели с 13 служители.

2. Констатирани и разкрити нарушения

Извършени са общо над 417 000 проверки на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. Констатирани са 19 649 нарушения, като са разкрити 79 % от тях и са съставени 15 482 акта за административни нарушения. От образуваните административно-наказателни преписки 118 са прекратени от директорите на ДГС и ДЛС. В прокуратурата са изпратени 3634 преписки с данни за извършени престъпления, или 24 % от актовете.

От служителите на МВР са съставени 12 акта, а от надзоратели към ловни съоръжения - 12.

Общото количество незаконна дървесина от разкрити и неразкрити нарушения е: фасонирана - 198 м³, обла строителна - 4637 м³, и 39 140 пр. м³ дърва и вършина. С актове са установени: фасонирана - 161 м³, обла строителна - 1842 м, дърва и вършина - 18 449 пр. куб.метра.

С актове са задържани 1987 кг странични горски продукти, 101 кг риба и дивечово месо.

Като средства за извършени нарушения с актове са задържани 253 МПС, 76 коня, 664 каруци, 164 моторни триона, 217 брадви, 6 бр. незаконно и 48 бр. законно притежавано оръжие, 12 лодки, 49 мрежи и 657 други инструменти и прибори.

С най-много констатирани нарушения са РДГ - Берковица (13 % от нарушенията и 15 % от незаконната дървесина) и РДГ - Ловеч (15 % от нарушенията и 25 % от незаконната дървесина). В РДГ - София,

нарушенията са по-малко (8 % от общия брой), но разкриваемостта е най-ниска за страната - 28 % по обем на незаконната дървесина и 52 % по брой нарушения. РДГ - София е на трето място по относителен дял на незаконната дървесина - 12 %. С най-много констатирани с актове и протоколи нарушения за 2008 г. са:

- РДГ - Берковица: ДГС - Монтана - 535 нарушения (381 акта), ДГС - Видин - 466 нарушения (354 акта), ДГС - Враца - 428 нарушения (283 акта), общо - 2635 нарушения и 1947 акта.

- РДГ - Ловеч: ДГС - Плевен - 1366 нарушения и 866 акта, ДГС - Луковит - 385 нарушения и 205 акта, или общо 2872 нарушения и 1872 акта.

В РДГ - Благоевград - 1819 нарушения (1457 акта), като в ДГС - гр. Гоце Делчев има 515 нарушения и 481 акта. В РДГ - София - 1549 нарушения и 799 акта;

Значителен брой нарушения са констатирани в района на Държавните горски стопанства Хасково - 332 нарушения и 303 акта, и Айтос - съответно 337 и 322, и ДЛС „Болярка“ - 386 и 271.

Най-голямо увеличаване на броя на съставените актове има в Районните дирекции по горите Берковица - с 523, или с 27 %, Благоевград - 489 (34 %), Сливен 344 (33 %) и Бургас - 303 (28 %).

3. Наказателни постановления - наложени и изпълнени наказания

По съставените през годината актове до края на периода са издадени 12 666 наказателни постановления (НП) - за 82 % от актовете, от които към края 2008 г. 8151 бр. (64.5 %) са влезли в сила. Обжалвани са 190 НП (1.5 % от издадените), като от тях 37 са отменени (19.5 % от обжалваните и 0.3 % от издадените).

Запечатани са общо 40 обекта за преработка и търговия с дървесина.

Наложените парични санкции с НП са над 2.0 млн. лв., а по влезли в сила НП са 1.179 млн. лева.

До края на годината са изпълнени наказанията по 1359 НП (17.0 % от броя на влезлите в сила), като 88 % са доброволни изпълнени чрез ДГС и ДЛС, и 12 % - чрез АДВ.

Събрани са общо 152.98 хил. лв. по влезли в сила НП, което представлява 13 % събирамост.

От изпратените в прокуратурата актови преписки 2070 са върнати за административно производство, а по 1480 още няма решение. Образувани са 84 досъдебни производстви и са постановени 65 осъди-

телни присъди.

4. Наказани и наградени служители за работата по охраната на горите

През годината за пропуски в работата по охраната на горите са наложени дисциплинарни наказания на 577 служители, от които 390 със „забележка“, 167 с „предупреждение за уволнение“ и 22 с „уволнение“. „Понижение в длъжност“ или „парична санкция“ са наложени на 251 служители.

На 7 служители са нанесени физически увреждания при или по път на изпълнение на служебните им задължения.

Допълнително материално стимулиране е изплатено на 1735 актостъставители и свидетели по актове на обща сума от 123 729 лева.

5. Анализ на данните

В сравнение с 2007 г. няма съществена промяна в охраняваната площ от ГФ и броя на горската стражка;

Констатиранията нарушения (разкрити и неразкрити) са с 14 % повече (с 2378 бр.), а броят на съставените актове общо за ДАГ е с 13 % повече (с 1384 бр.).

Общото количество на незаконната дървесина от разкрити и неразкрити нарушения се е увеличило със 7 %, като при строителната дървесина намаляването е с 32 %, а при дървата увеличаването е с 24 %. Общото количество на незаконната дървесина от разкрити нарушения е намаляло с 15 % (при строителната дървесина снижаването е с 53 %, а при дървата - ръст с 2 %);

По брой на разкрити нарушения разкриваемостта е 79 %, с 1 % повече спрямо 2007 г., а по количество дървесина - 46.0 %. (58 % за 2007 г.).

Броят на обжалваните и отменените постановления се запазва на традиционно ниски нива и на практика не оказва влияние върху резултатите от административно-наказателната дейност като цяло.

Общото ниво на нарушенията остава по-ниско от годишните равнища за периода 1991 г. - 2006 г. и е по-високо от 2007 година.

6. Основни резултати, реализирани мерки и тенденции в охраната на горите

Промяната в нормативната уредба и структурната реформа бяха главни основни фактори, оказващи влияние върху работата по охрана на горите. Трансформирането на държавните лесничейства в сто-

пански субекти на това горите надзоратели с дейности по стопанисването, ползването и възобновяването на горите и ограничи възможностите им за ефективно изпълнение на задълженията по опазване на горите. В същото време контролните функции се пренасочиха към РДГ, но съставът на служителите от горската стража остана непроменен. Тези обстоятелства пораждат сериозни проблеми при охраната на горите в районите с концентрация на нарушенията, а също така и при охраната и контрола в недържавните гори. По тази причина охраната на дивеч и рибата също остава на незадоволително ниво.

С промените в Закона за горите и в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се облекчиха процесите по продажбата на отнетите в полза на държавата вещи, предмет и средство на нарушения, и придвижването на актовите преписки към Агенцията за държавни вземания. Създаде се и възможност за безвъзмездно прехвърляне на отнетите вещи в полза на ДАГ, РДГ, ДГС /ДАС.

През годината продължи взаимодействието с другите институции. Основните мерки в тази насока са преподписането на План-програмата за взаимодействие между институциите и Методически указания за разследване на престъпления и установяване на нарушения в горите, подписани от главния прокурор на страната, председателя на ДАГ и министъра на вътрешните работи.

По отношение на съвместните Методически указания предстои още работа по тяхното прилагане в повечето райони на страната.

През годината бе реализиран стартиралият през 2007 г. проект за подобряване на дейностите по издаване, отчитане и обработка на документите за транспорт на дървесина от временен склад, чрез внедряване на информационната система "Електронен превозен билет". Постигнатите резултати са положителни. Развитието на системата трябва да продължи с цел пълно автоматизиране на процеса по обобщаване и обработване на данните за транспортираната от временен склад дървесина, както и в посока издаване чрез терминалите и на останалите документи за транспортиране на дървесина.

През 2008 г. се разшири действието на системата за видеонаблюдение и електронна обработка на данните на КГП, като се включиха пунктове от района на РДГ - Благоевград, РДГ - Кърджали, и се оборудува пунктът „Дяково“ (РДГ - Кюстендил). Стартира оборудването на пунктовете в регионалните дирекции по горите Пловдив, Бургас и Берковица.

Други важни моменти в работата са: част от закупените автомо-

били с повишена проходимост са предоставени за нуждите на охраната на горите; проведени са курсове за обучение на част от служителите от състава на горската стража и горските надзоратели; продължи работата на специализираното звено „Горска стража“ към РДГ - София, като оперативното му ръководство бе прехвърлено към Дирекция „Охрана на горите“.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ ОТ ПОЖАРИ

1. Статистика и анализ

Статистиката на ДАГ за възникналите пожари в ГФ на страната през 2008 г. показва значителен спад на броя и площта на засегнатите горски територии в сравнение с 2007 г. За периода са регистрирани 582 горски пожара, засегнали 52 892 дка горски територии. Площта на върховите пожари е 6546 дка. За сравнение през 2007 г. са регистрирани 1479 пожара на площ 429 990 дка, от които 70 335 дка върхови. Най-много площи са засегнати в регионалните дирекции Ловеч - 14 904 дка, и Кърджали - 7308 дка, следвани от Бургас - 5368 дка, София - 4438 дка, Сливен - 3893 декара.

Основните причини за възникване на горски пожари са: опожаряване на стърнища и ливади - 47 %; небрежност - 33 %; умишлени - 4 %; естествени - 1 %; неизвестни - 15 %.

След екстремната 2007 г., която се оказа рекордна по отношение на продължителността на високите среднодневни температури и продължителното засушаване, през 2008 г. показателите бяха близки до средните за страната стойности. Единствено през август имаше продължителни сухи периоди с високи температури. В този период е регистриран и най-големият брой пожари, но не бяха допуснати трайни кризисни ситуации, подобни на тези от 2007 година.

2. Изпълнение на противопожарните мероприятия

За противопожарни мероприятия (ПП) са разчетени 2 080 248 лв., от които 1 880 222 лв. бюджетни средства и 200 026 лв. от стопанска дейност.

До края на годината бяха изразходвани общо 1 723 163 лв. (от тях 1 551 789 лв. бюджетни и 164 305 лв. от стопанска дейност), от които 229 495 лв. през декември. Изоставането в усвояването на средствата за ПП мероприятия поради късно предоставения бюджет не можа да бъде компенсирано до края на годината. Неусвоени остана-

ха 348 000 лева.

Изпълнението на основните ПП мероприятия:

Наблюдателни кули (поддръжка и направа на нови) - при разчет за годината 30 000 лв. и предвидени за изпълнение нови 11 бр. са направени 9. Не са изградени предвидените 2 кули в РДГ Бургас и Пазарджик. Неусвоени са 14 000 лева.

Бариечни прегради - при разчет 18 350 лв. и предвидени за изпълнение нови 69 100 л.м изпълнението е 53 740 л.м на обща стойност 12 575 лв. - в Регионалните дирекции по горите Бургас, Пловдив Сливен, Шумен и Пазарджик. Достигнатата средна цена на л. м за страната е 0.23 лв. при заложена 0.27 лв. РДГ- Смолян, отчита изпълнение на 18 000 л.м без изразходвани средства. Неусвоени са 5400 лева.

Лесокултурни прегради - при разчет 99 000 лв. и предвидени за изпълнение 507 180 л.м до края на 2008 година са изпълнени - 523 395 л.м на обща стойност 90 593 лева. Достигнатата средна цена на л.м за страната е 0.17 лв. при заложена 0.20 лв. Като цяло това е показателят с преизпълнение на разчета за 2008 г. с 14 000 л.м и реализирана икономия от 9000 лева.

Минерализовани ивици - при разчет 698 327 лв. и предвидени за изпълнение 2 831 270 л.м са направени 2 749 269 л.м на обща стойност 633 615 лева. Изпълнението е над 95 %. Достигнатата средна цена на л.м за страната е 0.23 лв. при очаквана 0.25 лв. В РДГ - Шумен са отчетени 200 % повече от първоначално заложените. Над 100 % е изпълнението на минерализованите ивици в Регионалните дирекции по горите - Стара Загора, Варна, София и Сливен. С най-голямо изоставане са РДГ Бургас, В. Търново, Пазарджик, Смолян и Пловдив. Има реализирана икономия на средства в размер на 65 000 лева.

За разходите, направени за закупуване и осигуряване на **противопожарните гепа, защитни облекла, табели, водоизточници, авиоплощадки** са предоставени 884 871 лв., а са изразходвани 633 521 лв. Това е показателят с най-слаб процент на изпълнение. Неусвоени останаха повече от 250 000 лева.

Пожаронаблюдатели - при разчет 197 512 лв. са изразходвани 262 797 лв. Предоставени бяха само средства за материални разходи по осигуряване на дейността на пожаронаблюдателите през пожароопасния сезон, но част от тези средства са изразходвани и за ФРЗ, без това да е съгласувано в ДАГ. Преразходът е в размер на 65 000 лева.

Гасене - при разчет 148 882 лв. са изразходвани 64 678 лева. Реализирана е икономия на повече от 80 000 лева.

3. Изпълнение на приоритетните задачи през 2008 година

1. Пожароопасният сезон за ГФ на страната е обявен през февруари за периода 28.02.- 31.10. година.

2. В изпълнение на Наредба № 30 за условията и реда за извършване на противопожарни мероприятия в горския фонд и опазване на горите от пожари РДГ са подготвили регионални програми за опазване на горите от пожари, които бяха представени по време на пролетните съвместни проверки от ДАГ с представители на ГД „ПБС“. Подготовката за пожароопасния сезон и съвместните проверки на комисии с представители от всички ведомства започнаха на 11.02.2008 година.

3. Изгответена е процедура за избор и доставка на специализирани високопроходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари на стойност 3.5 млн. лева.

4. Продължи дооборудването на участниците в противопожарните ядра със защитни облекла, макар и с по-бавни темпове от необходимото.

5. Проучени са възможностите за разширяване на видеонаблюдението на горските територии със специализирани камери на територията на Регионалните дирекции Стара Загора и Кюстендил.

6. В ДГС и ДЛС са изгответи и представени в Разплащателна агенция на ДФ „Земеделие“ над 20 проекта на стойност повече от 1.7 млн. лв. по Наредбата за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. Финансовият ресурс за периода е в размер на почти 30 miliona euro.

ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

В съответствие с функциите и задачите на Дирекцията и приемия годишен план за 2008 г. са извършени следните дейности:

1. Осигурено е интегрирането на информационната система на ДАГ със системите на другите звена от държавната администрация.

- През 2008 г. служителите от Дирекцията участваха в заседания на работната група на Съвета на директорите по информационни и комуникационни технологии към Координационния съвет за информационно общество към Министерския съвет.

- Служителите взеха участие в проведените заседания и обучения в

рамките на междуведомствената работна група по прилагането на Директива 2007/02/EО/INSPIRE/.

- Сключено е Споразумение за сътрудничество и обмен на информация между Националния статистически институт и Държавната агенция по горите.

- Дирекция „ИД“ участва в подготовката и изпълнението на проект по програма ОПАК „Повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на ДАГ“ с модули „Оптимизиране и допълване на интернет страницата на ДАГ“ и „Разработване на Комуникационна стратегия на ДАГ за осигуряване на прозрачност и информиране на граждани и бизнеса“.

2. Проведена е работна среща със системните администратори от регионалните дирекции по горите и с експерти от ДАГ във връзка с подобряване на качеството и организацията на извършваните от ДАГ информационни дейности.

3. Създадена е работна група, която подготвя ежемесечно анализ на получаваните данни. Работи се по усъвършенстване на отчетните форми 1 ГС и 1 ПР.

4. Преструктурирана и актуализирана е web-страницата на Държавната агенция по горите. Страницата има версия на английски език и е свързана със сайта на Министерския съвет.

5. Разработена и представена за обсъждане е Комуникационна стратегия и медиен план за 2008 година.

6. Създаден е филм за дейността на ДАГ - „Да посадиш дърво, да отгледаш надежда“.

7. Участие в организирането и провеждането на инициативата, обявена от президента на Република България Георги Първанов - „Хубава си, моя горо“, Седмицата на гората, 36-я международен симпозиум на студентите по горско стопанство, Европейската седмица на гората.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

1.1. Одитни ангажименти

Съгласно утвърдения годишен план за дейността по вътрешен одит от председателя на ДАГ за 2008 г. са поети и извършени 30 одитни ангажименти за даване на увереност (ОАУ). Изгответи са и са приеми 30 одитни доклада.

За изпълнението на одитните задачи на председателя на ДАГ тримесечно са представяни доклади на основание чл. 28 ал. 3 от ЗВОПС и раздел V от Статута на Дирекцията, като по тях е вземано отношение и с цел на недопускане на установените слабости и нарушения са уведомявани останалите структури и специализирани териториални звена (СмСТЗ) към Агенцията.

По два одитни доклада за установените индикатори за измами са уведомени компетентните органи.

В обхвата на одитите са вклучени: финансово управление на бюджетните средства и управлението на имуществото на 12 регионални дирекции по горите; 10 държавни горски стопанства и 8 държавни ловни стопанства.

Одитът на финансово управление и управлението на имуществото в 12 РДГ обхвана и дейността по отдаването на дървесина на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства на територията на РДГ:

- Берковица, Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Русе, Сливен и Шумен, за отчетен период от 01.01.2007 г. до 31.12.2007 г. и РДГ - Бургас, Варна, Кюстендил, Ловеч и Смолян, за отчетен период 01.01.2008 г. до 31.12.2008 година.

Извършиха се финансови одити за управлението на бюджетните средства и управлението на имуществото за отчетен период (от 01.01.2007 г. до 31.12.2007 г.) в следните Държавни горски стопанства:

- Рилски манастир, Павел баня, Средец, Габрово, Панагюрище и Карлово.

Извън плана за одитната дейност за 2008 г. са извършени и одитни ангажименти за даване на увереност относно "Несъбранието вземания от извозена и неплатена дървесина от фирми - изпълнителi" в ДГС - Ловеч, Борима, Рибарица и Черни Остъм (отчетен период от 01.01. 2008 г. до 31.12. 2008 г.).

Финансовите одити за управлението на отпуснатите бюджетни средства, дейностите и управлението на имуществото за отчетен период от 01.01.2007 г. до 31.12.2007 г. обхванаха следните Държавни ловни стопанства:

- „Алабак“ - Велинград, „Дикчан“ - Самовча, „Несебър“ - Несебър; „Паламара“ - с. Венец; „Чекерица“ - с. Стряма; „Росица“ - м. Лъгът, „Русалка“ - Априлци, и „Осогово“ - Кюстендил.

1.2. Състояние и функциониране на системите за финансово управление и контрол

Изгответите и утвърдени в РДГ, ДГС и ДЛС вътрешни правила, политики, процедури и инструкции като цяло функционират и осигуряват спазването на нормативните и вътрешните актове за 2007 година.

В голяма степен част от тях не са актуализирани в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ДВ, бр. 21, 2006 г.). Някои от приемите вътрешни правила не са в съответствие с Методическите насоки на финансово управление и контрол, издадени от министъра на финансите.

Предварителният контрол за поемане на задължения и извършване на разходи не се осъществява от оторизирани лица, а в някои случаи, където се осъществява, тези задължения са поети от главните счетоводители.

Към 31.12.2007 г. не са разработени елементите: управление на риска, информация и комуникация и мониторинг, както и не са разписани процедури за докладване на резултатите от вътрешния контрол. Неразработените елементи са достатъчно основание действащата система за финансово управление и контрол (СФУК) да бъде квалифицирана като непълна и в недостатъчна степен надеждна.

В резултат на предприетите мерки по време на одитите в 16 регионални дирекции по горите Вътрешните правила на системите за финансово управление и контрол са актуализирани съобразно нормативните изисквания към 31.12. 2008 година.

1.3. Финансово управление на бюджетния процес

Бюджетната процедура за 2007 г. е изпълнена в регионалните дирекции по горите (12) и държавните горски стопанства (10) в съответствие със законовите изисквания на ЗУДБ, ЗДБРБ за 2007 г., ЕКБ. Спазени са вътрешните нормативни документи за системата на НУГ (съответно ДАГ) и указанията на Висшестоящия разпоредител, като са сведени до поделенията - разпоредители с бюджетни средства от по-ниска степен.

Спазвани са разпоредбите на приложимата нормативна уредба, вътрешните нормативни документи в системата на ДАГ и издадените заповеди от директорите на РДГ. Управленските решения на ръководството през одитиранияте периоди са осигурили ефективност и прозрачност на изразходването на бюджетните средства.

През одитираната 2007 г. са извършени корекции по бюджетните сметки от ДАГ на някои от одитиранные обекти, които са в съответствие с нормативните изисквания (ЗУДБ, ЗДБРБ, ПМС, споразумения със синдикатите КНСБ и КТ „Подкрепа“). Изпълнението на разходите на заложеното по разчет се дължи основно на увеличаването на разходите за заплати и възнаграждения на персонала и капиталови разходи.

Анализът на финансовата дейност, проверката на бюджетните сметки за 2007 г. по единната бюджетна класификация и проверката на отчетите за касовото изпълнение на бюджета дават достатъчно основание да се изрази мнение, че съпоставянето между разчетите по бюджетната сметка и отчетите по отчетите за касово изпълнение на бюджета са достоверни.

Управленските решения на ръководителите през одитирания период са осигурили добро управление на бюджетните средства, ефективност и прозрачност при извършването на разходите. Изгответите текущи (месечни и тримесечни) и годишният отчет са представени в сроковете, в които се изискват, и съдържат необходимите приложения към тях.

Разпределението на бюджета в утвърдените бюджетни сметки е извършено по пълна бюджетна класификация - по параграфи и подпараграфи, като в единични случаи са допуснати незначителни пропуски.

В някои от отчетите за касовото изпълнение на бюджета не са посочени планови, а само отчетни данни.

В други отчети за касовото изпълнение на бюджета приходите и разходите са отчетени по подпараграфи, които не се съдържат в бюджетната сметка.

Счетоводната политика е разработена и се прилага в съответствие с законовите и подзаконовите нормативни актове - Закон за счетоводството, Закон за корпоративно подоходно облагане, Сметкоплан на бюджетните предприятия, Единна бюджетна класификация, Национални счетоводни стандарти и Указанията на Министерството на финансите.

Те са оповестени в Счетоводната политика и в Правилника за документооборота на одитиранные обекти.

Бюджетните приходи и разходи на одитиранные обекти са законъобразни. Отчитани са по съответните счетоводни сметки съгласно СБП, което позволява да се контролира текущо и в края на годината изпълнението на различните мероприятия и видовете разходи

и дава достатъчна увереност, че полученото финансиране от бюджета на НУГ (ДАГ) е вложено за изпълнение на заложеното в бюджетната сметка:

- Разчетените приходи в одитираните ДГС не са изпълнени в натурално и стойностно изражение, докато тези в одитираните ДЛС са преизпълнени.

- Допускано е горски стражари да не отчитат своевременно събрани суми от такси по ПМС № 266. В резултат на това действително събранныте приходи не са преведени към бюджета, както и не са осчетоводени и отчетени като изпълнение своевременно (ДЛС „Дикчан“ - с. Самовча).

- Допускано е неспазване на разпоредбите на ЗОП и НВМОП при проведени процедури за възлагане на обществени поръчки за доставка на горива, извършване на СМР, транспортни услуги, сеч и извоз на дървесина, както и непровеждането на процедури (РДГ - Благоевград, ДГС - Борино, ДГС - Карлово, ДГС - Павел баня).

- При доставки на гориво за отопление не са съставени приемателно-предавателни протоколи от комисия, която да удостовери реалното количество доставено гориво.

- Допуснато е издадените заповеди за нормиране на разходите на горива и масла да не бъдат актуализирани, като в заповедите не са определени разходните норми на всички налични и използвани МПС, собственост на ДГС (ДГС - Павел баня, ДГС - Панаагюрище).

- Допуснато е закупените резервни части да не се заприходяват по материалната сметка на МОЛ, а са изписвани директно на разход, без приложено искане за разход на материали.

- Възлагани са СМР над утвърдените разчети, както и без да има утвърдени бюджетни кредити за това, в резултат на което са останали неразплатени задължения по сключените договори в края на годината (ДГС - Борино, ДЛС „Чекерица“).

- Извършен е основен ремонт на административна сграда, която не е собственост на ДГС, като са изплатени над 50 000 лева. За ремонта ръководството на ДГС не е изисквало предварително писмено съгласие и не е уведомило наемодателя (ДГС - Рилски манастир).

- Установени са неразплатени разходи за извършени услуги и доставки, осчетоводени като салда по балансова сметка 4010 „Задължение към доставчици“, за 2007 г. - 12 645 лв., и за четири месеца на 2008 г. - 19 851.01 лева.

Същите не са отразени във финансовите отчети и са разплатени

в следващи периоди след съставянето им (ДЛС „Осогово“).

Без да са осигурени бюджетни средства, е извършен основен ремонт на заседателна зала в административна сграда, като разходи от 19 000 лв. са поети от стопанската дейност (ДЛС „Осогово“).

- Неосчетоводяване на извършени ремонти и подобрения в увеличение на стойностите на дълготрайните материали активи, което е довело до нереално представяне на ДМА в счетоводния баланс на РДГ и ДГС (ДГС - Благоевград).

- В някои от одитираните РДГ и ДГС не са спазени разпоредбите на ПМС за работните заплати и дадените указания от ДАГ при определяне на СМБЗ за отделните периоди, като определените са по-високи от утвърдените (РДГ - Пазарджик, РДГ - Смолян, ДГС - Триград, ДГС - Михалково, ДГС - Пампорово, ДГС - Смолян, ДГС - Хвойна, ДГС - Карлово, ДЛС „Чекерица“).

- В одитираните ДГС при възлагане на изпълнението на ЛКД не са спазени всички законови изисквания за това. Договорираните срокове за изпълнение на възложените мероприятия в голяма част от одитираните държавни горски стопанства не се изпълняват.

1.4. Изпълнение на дейностите по ползване на дървесина от ДГФ

- В ДГС се сключват договори за възлагане на услугата „сеч и извоз на дървесина до временен склад“ с 4-5 фирми, които приемат да извършват голям обем добив, без да имат необходимия потенциал за това - техника и персонал, а това води до неизпълнение на сключените договори за добив, а оттам и на договорите за продажба на дървесината.

- При възлагане на услугата „дърводобив“ са допуснати нарушения на изискванията на чл.2, ал.1, т.2 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки в резултат на което обектите са спечелени от изпълнителя, предложил начално обявената цена или с минимална разлика от същата. В сключените договори не са заложени клаузи относно сроковете за начало на сечта, както и графици за добив на дървесина по време на действието на договорите. По този начин не е договорена и санкция за неритмична сеч. В резултат на това в голяма част от обектите не е започната сеч или количеството добита дървесина е незначително (ДГС - Ловеч, Черни Осъм, Борима и Рибарица).

- Не са ефективни прилаганите контроли по отношение на изпълнението на договорите за добив и покупко-продажба на видове сор-

тименни дървесина от обектите и отделите (ДГС - Габрово). При продажба на дървесина е допускано извозване на дървесина преди нейното заплащане. Постъпилите приходи по фактури са по-малко от стойността на реално извозената дървесина (ДГС - Павел баня, ДЛС „Росица“, ДЛС „Осогово“).

- В ДГС - Земен, Брезник, Радомир, Трън, и ДЛС „Осогово“, са допуснати забавени плащания от страна на ползватели на дървесина. За забавените плащания не са начислени и не са помърсени следуемите се лихви, предвидени в склонените договори

- Изадени и анулирани са много голям брой превозни билети, без да има посочено транспортно пъзвателно, като основание за тяхното съставяне в нарушение на разпоредбите на чл. 59, ал. 14 от Закона за горите и чл. 94, ал. 4 от ППЗГ (ДГС - Борино).

- Взетите управленски решения в одитираните ДГС по отношение на ползването на дървесина от ДГФ са недостатъчно ефективни, в резултат на което не е постигнато изпълнение на годишните разчети в натурите и стойностите. За склонените, неизпълнените или прекратените договори за възлагане не са прилагани в пълен размер договорените санкции срещу неиздржните ползватели, което поставя в зависимост ДГС и ДЛС и забавя чувствително процеса по реализация на дървесината и получаването на приходи.

- Взетите управленски решения в одитираните ДЛС при определяне на продажните цени и склончване на договори за продажба на дървесината са осигурили постигането на по-добър от планирания финансув резултат.

ИНСПЕКТОРАТ

В изпълнение на Годишния план през 2008 г. служителите на Инспектората, съгласно чл. 11, ал. 2 от Устроиствения правилник на ДАГ, са извършили планови проверки и проверки по изпратени сигнали до Държавната агенция по горите, Министерския съвет, Главния инспекторат при Министерския съвет и други.

В Държавната агенция по горите:

- Продължка на Дирекция „Финансово-стопански дейности“.

В Регионална дирекция по горите - Благоевград:

- 18 комплексни проверки, включващи всички държавни горски и

ловни стопанства от териториалния обхват на дейността на РДГ - Благоевград;

- 1 тематична проверка на дейността РДГ - Благоевград;
- 4 проверки по сигнали на граждани - по една в ДГС - Якоруда, и ДГС - Благоевград, и две в ДГС - Първомай;
- 1 проверка в ДГС - Кресна, по постановление за извършване на проверка от Районната прокуратура.

В Регионална дирекция по горите - Ловеч:

- 5 проверки по 14 сигнала на граждани, в т.ч. 11 за дейността на ДГС - Плевен, 1 за ДГС - Лесидрен, и 2 за ДГС - Луковит.

В Регионална дирекция по горите - Велико Търново:

- 3 проверки по 4 сигнала на граждани и управители на фирми - 2 за ДГС - Плачковци, 1 за ДЛС „Боярка“ - Велико Търново, и 1 за ДГС - Свищов.

В Регионална дирекция по горите - Пловдив:

- 2 проверки в ДГС - Кричим, и ДГС - Хисаря, за последващ контрол относно изпълнение на дадени препоръки от извършени предшестващи проверки.

В Регионална дирекция по горите - Бургас:

- 2 комплексни проверки на ДЛС - Граматиково, и ДГС - Айтос;
- 2 проверки по сигнали за дейността на ДЛС - Граматиково, и ДГС - Айтос.

В Регионална дирекция по горите - Варна:

- 1 комплексна проверка на дейността на ДЛС - Тервел;
- 1 проверка по доклад от директора на ДЛС - Тервел.

В Регионална дирекция по горите - Сливен:

- 1 проверка по сигнал на служител на ДГС - Сливен.

В Регионална дирекция по горите - София:

- 2 комплексни проверки на ДГС - София, и ДГС - Ихтиман;
- 1 проверка по сигнал за дейността на ДГС - Ихтиман;
- 3 тематични проверки в ДГС - Ихтиман, ДГС - Годеч, и ДГС - Етрополе.

В Регионална дирекция по горите - Смолян:

- 1 комплексна проверка на дейността на ДГС - Мугла;
- 6 проверки - за осъществяване на последващ контрол в РДГ - Смолян, ДГС - Смилян, ДГС - Широка лъка, ДГС - Триград, ДГС - Борино, и ДГС - Доспат.
- 3 проверки по сигнали на граждани - една в ДГС - Смилян, и две в ДГС - Борино.

В Регионална дирекция по горите - Стара Загора:

- 1 проверка на дейността на ДЛС „Мазалат“ - Горно Сахране.

В Регионална дирекция по горите - Пазарджик:

- 1 проверка по сигнал на гражданин за работата на ДГС - Белово,
- и РДГ - Пазарджик.

В Регионална дирекция по горите - Кърджали:

- 1 проверка по сигнал на гражданин за ДГС - Свиленград;
- 3 проверки - последващ контрол за изпълнение на препоръки в РДГ - Кърджали, ДГС - Свиленград, и ДЛС „Женда“ - Кърджали.

Други:

- Комплексна проверка на дейността на Дирекцията на Природен парк „Витоша“ - София.
- Комплексна проверка на дейността на „Агролеспроект“ ЕООД.

В резултат на извършените проверки писмено са дадени 536 препоръки.

В заключителната част на представените доклади поради наличие на данни за извършени престъпления е предложено сезирането на Районната прокуратура по 7 проверки.

На ръководството на ДАГ е представено предложено да бъде потърсена отговорност от 41 служители на РДГ, ДЛС и ДГС, както и да бъде потърсена имуществена отговорност от директори на седем държавни горски и ловни стопанства.